

༡༡། ཁྲོ་སྤྱོད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ། །

@01A ༡༡༡། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་

ཅད་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་

གཟུང་དུ་གསོལ། བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལེགས་

བསྐྱམས་ཏེ། བྱིན་དུག་བསྐྱབ་བཞི་ཡི་དར་ཆེན་འཕྱར། ཁྲོད་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུང་གིས་

@02A ༡༡༡། བསྐྱོད། ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་རབ་བསྐྱལ་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བཞིན་

སྦྱིང་དུ་འབྲིད་མཛད་པ། ཤེད་དཔོན་མཆོག་གྱུར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་

གཉིན་སྒོ་བཏན་ཞབས། །འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་སྒྲུབ་འཕགས་མཆོག་ཞི་བ་ལྷ། །གསེར་གླིང་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་

ཨ་ཏི་ཤ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སྤྱུ་མཆེད་རྣམ་གསུམ་སོགས། །བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་མགོས་

@02B ཕྱག་འཆོལ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྲོལ་སོ་སོ་རྣམས། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་ཕྱི་ནས་ལེགས་འདོམས་པ། །

སྟིགས་དྲུས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། །འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །དེ་ཡིས་

ལེགས་པར་འདོམས་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ། །ཡང་དག་

ཇི་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་སྐལ་ལྷན་དང་བས་ཉོན། །འདིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བའི་གདམས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་དེ་

འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གདམས་པའི་ཆེ་བ་དང་བཅས་

@03A ༄། ༄ཏི་བཟླ་དཔ། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། ཆོས་བྱུངས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གདམས་པའི་ཆེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་

བཟླ་དཔ། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གདམས་པའི་ཆེ་

བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཟླ་དཔའོ། །དང་པོ་ནི། མན་ངག་བདུད་རྩི་སྦྱིང་པོ་ནི། །གསེར་གླིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ངམ། འཁོར་

ལེ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། ང་ལམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་

@03B པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་ལེན་པའི་བསམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པར་འདུ་ལ། སྒྲ་མ་ལས་

བརྩམས་ནས་བཞེད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས། རྗེས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་

ཅན་བཀྱི་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲེ་སྒྲོད་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ་ལས་བརྩམས་ནས་བཞེད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་འབྲས།

རྗེས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཀའ་སྩལ་བ་ལས། འདིར་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་བྱང་རྒྱལ་ལོ་མཆོད་གྱི་གདམས་

པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་གདམས་པ་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་

@04A ༄། །ཅད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་ལྷགས་གསུམ་དུ་གནས་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་

གི་ནད་དང་། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ཤ་ན་འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་འཛོམས་ཤིང་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་དུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བདུད་རྩིའི་ནང་ནས་རབ་མཆོག་གཙོ་བོ་དམ་པ་སྟེ། སྟེར་བདུད་རྩི་ཨ་མི་ཏ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་

འཕང་སྟེར་བ་ལ་དཔེར་ན་བཀོལ་ཤེས་པའི་སྦྱན་པ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་ནད་ངོས་ཟེན་ནས་སྦྱར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ན་ཤ་འཆི་བ་ལས་གྲོལ་

པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་མོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་འམ་རབ་དུ་གྱུར་པ་ནི་གང་གི་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་སྩལ་དུག་དུག་པོ་དུག་ནོན་པོ་

སྦྱར་དུ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་རྩི་མ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་འཆི་བ་

@04B མེད་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་

ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་བས་གོམས་པར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་འཆི་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་རྒྱས་མོད།

འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་བས་གོམས་པར་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་

བཙམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་

བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཡང་མ་ལྷས་པར་ཟད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་

ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པས་ན་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བའི་བདུད་ཅི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྦྱིང་པོ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་

@05A ཨོཾ། །ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་སྟོལ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བརྒྱད་པ་རྩ་བོ་གསུམ་

འདྲིས་གྱི་རྩལ་དུ་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལ་མངའ། དེའི་གདམས་པ་བུམ་པ་གང་བྱའི་རྩལ་དུ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་ལ་མངའ། རྩོ་བོ་ལ་

རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ལྷ་རྒྱན་བལ་པོ་བོད་རྣམས་སུ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྟོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་བྱོན་ནའང་། དེ་དག་གི་

ནང་ནས་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བརྒྱད་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི་སྟོལ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་

འབྱུང་གནས་སོ། །ལཤེས་གཉིན་སྟོན་པ་ལ་བྱང་རྩ་སྒྲིང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལྷ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱ་དང་མཚུངས་པ་གྲུབ་ཐོབ་དུ་སྤྱང་ངེ་བ་གཅིག་

བྱོན་གསུངས་པའི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱི་བཀའ་བབས་ནས་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་སྟེ་མཆེད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་

@05B གསུམ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་གི་སྤྱལ་པ་དག་བའི་ལཤེས་གཉིན་ཕུ་རྟོ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་

གྲགས་པ་དེ་ལ་བཞེས་གཏིན་སྟོན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངའ། དུའོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། ས་རྒྱ་གཉིས། སྐྱེས་ཆོས་ས་གཉིས། བསྐྱབ་སྡོད་གཉིས་ཏེ་གཞུང་དྲུག་ལ་ཉན་བཤད་ཀྱི་མཐིལ། བྱང་རྒྱབ་

ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བཤད་སྟབས་གྱིས་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལས་སྟོབ་མ་

ཉིས་སྟོང་ལྷ་པ་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཤ་སྟག་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཉལ་ན་སྤང་གཉོས་གཉིས།

གཙང་ན་རམ་སྒྲུང་གཉིས། ཁམས་ན་བྱ་ཕག་གཉིས། རྡོ་ན་འབེ་རྩ་གཉིས། དབུས་གྱི་ཉི་ཟླ་རྩེ་ལོ་གཉིས་ཏུ་གྲགས་པའི་སྒྲུང་ཤར་གཉིས།

@06A ༄། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲུབ་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྗེ་པ། བྲག་དཀར་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་

ཞང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཤར་བ་ལ་གཞུང་གདམས་ངག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མངའ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་བབས་སུ་བྲགས་ཏེ་བྱ་བ་ཉིས་

སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ལ་གཞུང་བླ་བ་དང་གདམས་ངག་གི་ལཤད་པ་མང་དུ་མཇེད་པ་ལས་བཀའ་བབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིར་བྲགས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་

ལུང་སྟུ་གཤེགས་ལ་དང་ཚུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས། སྟབས་ཀ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ལཤད་པའི་བཀའ་བབས། ཉི་མལ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་

བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བཀའ་བབས། འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་འཆད་ཁ་བ་ཁོང་དག་དང་

པོར་གཉལ་ལྷགས་ཞིང་པའི་བྱུང་དུ་སྤང་རི་ཐང་བའི་སྟོ་སྟོང་ཆོག་བརྒྱད་མ་གསན་པས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པའི་རྒྱ་བགྱིས། ད་ནས་

@06B རིམ་གྱིས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་སྟོ་སྟོང་གི་ཆོས་སྟོར་རྩད་གཅོད་དགོངས་པ་ན། བྲོགས་སྟོ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་བྱ་བ་ཉི་མ་

དང་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲག་པ་ལ་ཁུར་ནས་དོམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལགས་པས་ཤར་བ་ཆེན་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་བ་རྣམ་གཉིས་གང་རུང་གི་བྱུང་དུ་

གཤེགས་པ་འཐད་ཟེར་བའི་གྲོས་བཞིན་དུ་གཞིའི་ཁང་པ་གནས་ན་ཤར་བ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་བྱོན། དེའི་ཆོ་དག་བའི་

བཤེས་གཉིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གསུང་གི་ན་འདུག་པ་གསན་པས། བྱིངས་སེམས་ཉོགས་སེམས་འདྲ་བ་ཅིག་ལས་ནན་ཏར་སྒོ་འབྲལ་ངེས་པ་

ཁོ་ན་མ་བྱུང་། ཁོང་དག་ལ་ཆོས་ལུགས་འདི་བཞུགས་སམ་མི་བཞུགས། ཉམས་སུ་ལེན་བརྟུབ་བམ་མི་བརྟུབ་ལུས་ནས། མི་བཞུགས་

པའམ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་བརྟུབ་གསུང་ན་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོངས་ཡོད་པའི་ཆོ་ཉིན་གཅིག་དག་འདུན་ནམས་སྟོན་མོ་ལ་སྟུན་བྱངས་བཞུད་པའི།

@07A ༄༄༅། །ཤུལ་དུ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་པ་མཆོད་ཉིན་གཅིག་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲོར་བ་མཇེད་དུ་བྱོན་པའི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕུམ་ཅི་གདན་

དུ་བཏིང་། འདིར་གཅིག་བཞུགས་པ་ལྟ་དང་བཀའ་གྲོས་གཅིག་ལྟ་རྒྱ་བདོག་ལུས་པས། སྟོན་པ་ཡས་ལ་གྲོས་མཆོད་པ་ཅི་ཡོད། གྲོས་

ཐག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཁྲིའི་སྒྲིང་དུ་བཅད་ཟིན་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྲང་རི་ཐང་པའི་ཆོག་བརྒྱད་མ་དེ་བཏོན་ནས་ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་

ཡང་གདའ་ན། འན་བུ་ཀུན་གློ་ཤོད་དུ་ཐལ་བས་གནས་ཁང་མ་རྙེད་པ་དང་གཞན་གྱིས་བརྟམས་བཅོས་བྱེད་མཁན་བྱུང་བའི་ཆོ་ཉམས་སུ་

སྒྲངས་པས་རྩུང་ཟད་ཡན་པ་འང་བྱུང་། རེས་འགའ་ནི་བརྟུབ་དྲགས་པ་རང་ཡང་མ་བྱུང་ལགས་ན་ཉམས་སུ་སྒྲང་དུ་རྩུང་ངམ་མི་

རྩུང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགོ་འམ་མི་འགོ་ཁྱུས་པས། བོ་དེ་ཅེ་འི་སྤྱིང་བ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ཕྱག་ན་བབྲང་ཡིན་སྒྲུང་བ་

@07B དེ་བསྐྱོག་གིན་བསྐྱོག་གིན་མཇད་ནས་སྟོན་པ་ཡས་ལ་བརྟུབ་མ་བརྟུབ་ཀྱི་ཁ་ན་མེད། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གཅིག་མི་འདོད་

ན་པར་ཞོག། འདོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་དེར་མ་ཞུགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གསུང་། གསུང་ལུགས་འདིས་ནང་ན་སྤྱོད་

བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ངེས་སྟོམ་པ་བྱུང་། ལུང་ཆོས་པ་ལུང་དགོས་ན་ཟིན་སོ་གང་ན་ཡོད་ཁྱུས་པས། འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་

ལ་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ་སྤྱོད། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱེང་བ་ལས། བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་

ཤོག། །ཅིས་གསུངས་སྒྲུང་བ་གསུང་། འན་བྱ་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་མོས་པ་གཅིག་ལགས། ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་ཉུ་ཉུས་པས་

སྤྱོད་ཉུས་པར་གྱིས་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བར་བྱ་ཡི་གསུང་། འོན་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་དྲུས་སྤྱོད་དེ་ཉུག་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བ་སྒྲུང་བ་ཅི་

@08A ༄། །ལགས་ཉུས་པས། ཆོས་སྐད་བཏང་བས་ཅི་ཕན་བསྐྱབ་དུ་བཏུབ་པ་མེད་པ་གསུང་། དེ་ནས་ཕྱག་གསུམ་ཕུལ་ནས་ནང་

དུ་གནས་པའི་སྤྲས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱེང་བ་ལ་བལྟས་པས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་གཟིགས་པས་ནམ་

རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་གཞན་ནམས་བསྐྱངས་ནས་འདི་ཉིད་ལ་གཅིག་ངེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གཞོར་ལོ་གཉིས་ལྟག་ཙམ། དགྲེ་གོང་དུ་ལོ་

དུག །ལའ་བར་ལོ་བཞི་སྟེ་མདོར་ན་ལོ་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་པའི་བྱང་དུ་བསྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་

རྣམ་པར་དག་པའི་མྱོང་བ་འབྱུངས་པས་ཕ་ཞིང་གསེར་དུ་བཙོངས་ནས་རྟ་རྩེས་ཀྱི་ཕུབ་མའི་གསེབ་དུ་ཉལ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཕྱི་བྱང་

བ་ཡིན་ཅེས་སོགས་གསུང་། འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གྲ་པ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱང་བའི་ནང་ནས།

@08B གྲོ་སའི་རྣལ་འབྱོར་བྱང་སིང་། རན་ཙ་རབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱང་ཡི། བ་ལམ་གྱི་གན་པ་སྟོན་དར། ལྷོ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།

བརྒྱ་སྤངས་ཐང་པ། རམ་པ་ལྷ་སྤྲིངས་པ་ཆེན་པོ། མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་སེ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་མགོན་རྒྱལ་ལྷ་སྤྲིངས་

པ་མང་དུ་བྱོན། བྱང་པར་དུ་སེ་སྤྲིངས་བྱ་བས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་གཞུང་དང་

གདམས་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མནོས་ཏེ་བུམ་པ་གང་བྱའི་རྩལ་དུ་བཞུགས་སོ། །སེ་ནས་ལྷ་ཆེན་པོ་ལྱང་གི་དབང་ཕུག་ཁྱེད་

དབོན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་ནམས་ནི། མཐུ་སྟོབས་དང་ཐུགས་རྗེ་བསམ་

གྱིས་མི་བྱལ་པ་མངའ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་རིན་པོ་ཆེ་ཤྲུག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱན་སྒྲུབ་བདག་

@09A ༄། །གིས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བཀའ་དྲིན་མཉམ་སོ། །རམ་པ་ལྟ་སྤྲིངས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ནམས་དང་། སྟིགས་

དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཇོད་པའི་དོན་བདུན་མའི་རྣམ་པའད་ཆེན་

མེན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱན་སྒྲུབ་ཐོབ། ལྟ་སྤྲིངས་པའི་དོན་བདུན་

མ་ལ་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཆུལ་དུ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྲེན་པ་དམ་པ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་

བ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་རླུང་ལྷན་པའི་ཆོ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་ལྷགས་སོ་སོ་བ་

རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་འདི་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་

@09B གདམས་ངག་ཏུ་སྒྲུང་བས་དེའི་ལྷགས་སུ་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ཆོག་འདི་རྣམས་ལ་མང་ཉུང་དང་གོ་རིམ་སོགས་འདྲ་ལ་

འདྲ་མིན་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་འབྲུགས་བསྐྱེབས་ཏེ་བཤད་ན་མཁས་པ་མགྲུབ་བ་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འགྱུར་

བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ་གསུང་། དེ་དག་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་གདམས་པའི་ཆེ་བ་མདོ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་གདམས་

ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདམས་པའི་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི། དོ་རྩེ་ཉི་མ་ལྷོན་

ཤིང་བཞིན། །གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། །སྤྱིགས་མ་ཕྱ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་རྒྱུ་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་འདོད་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོས། ཆ་ཤས་དུམ་བུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་

@010A ཨྱུ་ལྟར་འཁྱུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་དོན་རྒྱུ་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་འདོད་སྤྲོད་པ་

ཡང་ནམ་པར་སྒྲོག་གོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཐུགས་

རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོས། གཞུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

མིང་ཡང་མི་འདོར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེར་རྒྱན་འཁྱུད་པར་དུ་འཕགས་པའང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། འཁོར་བའི་དབྱེ་

བ་ཡང་ནམ་པར་སྒྲོག་གོ། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་ལ་སྤྲོད་པས་ཁོངས་པའི་གནས་མེད་སྐབས་མེད་པར་མ་ཟད། ཉི་མའི་འོད་

ཟེར་ཤར་བའི་ཆོ་ན་སྒྲིང་དེར་སྤྱན་པས་ཁེབས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མེད་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་བྱང་རྒྱལ་

@0010B སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། གཞུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཐུགས་

རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནའང་བདག་འཛིན་གཏི་སྤྱག་མ་རིག་པ་དང་དེས་དྲངས་པའི་རང་གཅེས་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་

མོངས་པའི་སྤྱན་ནག་གི་གནས་མེད་སྐབས་མེད་དོ། །སྤྱན་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་སེལ་བའི་མཐུ་

ཡོད་པར་མ་ཟད། སྤྱན་ཤིང་གི་རྩ་བ་འབྲས་བུ་འདབ་མ་མེ་ཏོག་ཡལ་ག་ལོ་མ་དག་གིས་ཀྱང་ནད་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོག་

ནས་འཆད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། གཞུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་

ཙམ་གྱི་དོན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནའང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྦྱོང་གི་གཙོང་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱན་དམ་པའོ། །བྱེད་

@011A ༄། །པར་དུ་སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་སྟིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དུས་སུ་བྱོན་ལ། དེང་སང་སྟིགས་མ་ལས་ཀྱང་སྟིགས་མར་གྱུར་པ་

སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ལས་མེད། བྱ་རྒྱུ་ལས་ངན་དང་སྒྲིག་གསོག་པ་ལས་མེད། རང་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་

ལའང་མི་ལེགས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་གོ་ལོག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད། རང་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་སུ་ལ་ལེགས་པ་བྱུང་ཟེར་ཡང་ཕྲག་དོག་གིས་

ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱུག་གཟེར་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོང་པས་གཞན་གཞོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སེམས་

ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་བའི་སྐབས་འདིར། དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་བསྟན་སྲུང་དང་ལྷ་ཀྱུ་རྣམས་བསྟན་པ་དང་འཁོར་

རྣམ་བཞི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས། རྒྱལ་པོ་ལ་དགའ་བའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་མཐུ་དང་

@011B ལྷ་པ་རྒྱུ་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་གཏོང་། བྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་སྒོར་ལྷགས་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་

སྒྲུབ་པ་ནམས་ལ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བར་ཆད་དང་གོགས་བྱེད་ཅིང་རྒྱུན་ངན་རྩ་འཛིངས་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་འབད་ན་

ཚོས་མགོ་ཐོན་པར་མི་འདུག་ལ། ཚོས་འདིའི་སྒོར་ལྷགས་ནས་འབད་ན་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གོགས་སུ་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་ཚོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ལ་མཐུན་རྒྱུན་གཟོ་ཤེས་ན་མཁས་པ་འང་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ངན་གོགས་སུ་བསྒྱུར་བར་ལྷ་པ་

ན་ལྷ་པ་པ་ཅན་ཡང་དེ་ལ་ཟེར་ཏེ། རྒྱུན་ངན་ལམ་འབྱེད་གྱི་མན་ངག་འདི་ནི་ལྟས་ངན་གཡང་དུ་འགྱུགས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལྟར་ལམ་དུ་བྱས་པས་རྒྱུན་ངན་གྱི་འཕྲང་ལས་གྲོལ། གཉིན་པོའི་ཐང་བདེ་མོ་ལ་ཕྱིན་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ལུས་འདོམ་གང་

@012A ༄། །བྱ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ངན་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྤྱད་

བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་བར་བདེ་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཁྲུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་

དེ་ལ་ཟེར་རྟེ། ལུས་སེམས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེ་ཚོགས་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་གཡོ་ཞིང་འཁྲུག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོང་བྱེར་

སྤྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་ཟེར། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགོ་བའི་རྟིང་ངེ་འཇིན་ཐོབ་པའང་དེ་ལ་ཟེར་གསུང་། དག་པའི་ཞིང་

ཁམས་སུ་བསྐྱེད་བའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་བས། སྤྱིགས་མ་ལྟ་བུ་བདེ་ཞིང་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གང་བའི་སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་

འབད་ན་ཡང་ཚོགས་འདུམ་པ་སྤྱར་བར་གསུངས་པའི་དུས་ངན་དུས་བཟང་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་དངོས་གཞི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་

@012B པར་འགྱུར་རོ། ། མཆོག་གཉིས་པ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཚེས་སེམས་

པ་དང་། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་སྡོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། །ཅིས་གསུངས་

ཏི། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསམ་པ། ཆོ་འདིར་རིང་དུ་མི་སྡོད་པར་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། ལས་སྤྱོད་

འབྲས་སེམས་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པའོ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་བར། དམིགས་རྣམ་

སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐུན་གྱི་མགོ་དང་།

དངོས་གཞི་དང་། མཚུག་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་བརྒྱན་

@013A ༄། ཁྱེན་བཀྲམ་ནས་མཚུལ་ལུལ་ཏི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྒྲོམ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་བར་སྤྱོད་བའི་ཆོས་ཚན་དུག་ཆང་

བར་བྱ། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རང་རེ་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་སོང་

ཞིང་། སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་མངོན་པར་འདུས་བྱས། དེ་དག་གི་རྒྱུ་

གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། ད་ཆུང་དེ་ལས་སྒྲོག་སྒྲེ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། གཞག་

ན་གཞག་སར་འདུག་ཅིང་། བཏང་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བཀྱིར་རུང་བའི་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འོང་

བ་ལ་སྐྱབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་བསྐྱུང་རྒྱུ་མ་གཏོགས། གཞན་གང་ལ་ཡང་འཕྲོ་བའི་བྱིང་གོད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་

@013B བྱས་ལ། སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་གོ་རིམ་དང་། བྱངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་རིག་པ་གསལ་ཞིང་མི་འཕྲོ་བར་བསྐྱུང་བར་

བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་སྐྱབས་མ་གཏོགས་འདི་ཐམས་ཅད་དཔུང་སྒྲོམ་ཤ་སྟག་གོ། །གསུམ་པ་མཚུག་དུ་ནི།

འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་སོགས་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་

དུག་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་ནི་དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོད་པ། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པར་བྱ་

བ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་བའི་

རྒྱུར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་ཅིང་འབྱོར་

@014A ༄། །པ་བརྩུ་ཆང་བ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི་བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགོ་ཉིད། །ཡི་དུགས་ཉིད་དང་

དཔྱལ་བར་སྟེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་རུ། །ཁྲ་གྲོར་སྟེ་དང་གླུ་ཞིང་སྟུགས་པ་ཉིད། །ཆོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་

བར་ནི། །སྟེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བུལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །སྟེ་བ་རྩོག་པའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅིས་

གསུངས་པ་ལྟར་མིའི་འགྲོ་བས་བསྟུས་པ་བཞི། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བས་བསྟུས་པ་བཞི་སྟེ་དེ་དག་དང་བལ་བའོ། །འབྱོར་པ་བརྩ་ལ་

རང་འབྱོར་ལྔ་ནི། མི་ཉིད་དབྱས་སྐྱིས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱེན་

དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག། གཞན་སྤྱིར་སྤྱིར་ནི་བཙེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་བྱད་པར་ཅན་རང་

@014B སྟེང་དུ་ཚང་བའི་རྩ་བ་བསམས་ལ། དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་བྱང་རྩ་བ་གསུམ་སྟབས་པའི་རྟོན་ལ་སྤྱིར་མི། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་གསུམ།

དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་ཅག་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་ནས་ཐར་ལམ་སྟབས་པའི་རྟོན་ལ་བསྟགས་ཏེ། འཕགས་པ་དཔའ་

བོས། གང་ཞིག་ཐོབ་ན་འཁོར་བ་ཡི། །ཕ་རོལ་སོན་པའི་ས་བོན་བསྟན། །བྱང་རྩ་བ་དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཆོག། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་

ལྷག་པའི། ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མི་ནམས་ནི། སྲུ་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། ཅིས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་

གྱུར་ནས། བདག་གིས་དག་གོམས་མ་བྱས་ན། འདི་ལས་བསྐྱས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལས་སྐྱོངས་པ་གཞན་མེད་དོ། གཤམ་ཏེ་

བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། སྐྱོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་ལྷག་ན། འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། སྤྱང་ན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར། དཔྱལ་

@015A ཨུ། མི་བཟོད་དགས་དུས་རིང་དུ། བདག་གི་ལུས་ལ་སྤྲིག་གྱུར་ན། འགྲོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། སེམས་གདུང་འགྱུར་བར་

གདོན་མི་བ། ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཕན་པའི་ས། རི་ཞིག་ལྟར་སྟེ་རྟེན་གྱུར་ནས། བདག་ནི་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། སྤྱིར་ཡང་དཔྱལ་བ་དེར་

ཁིད་ན། སྤྲགས་ཀྱིས་སྐྱོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བཟད། ཅིས་སྐྱོངས་བདག་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་

ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་དག་བས་སྤྲུག་པའི་མི། བསྐྱལ་པ་གངས་

མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་མྱོངས་པས་བསོད་ནམས་གཏེར། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སོག་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ། །མི་བཟད་

སྤྱངས་ཁང་པར་འཇུག། །རིན་ཆེན་སྒྲིང་ཕྱིན་ཆོང་པ་ནི། །ལག་པ་སྟོང་པས་རང་བྱིམ་བཞིན། །དག་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར། །སྤྱིནས་ཡང་

@015B ནི་འཐོབ་མ་ཡིན། །མི་མ་ཐོབ་པར་བདེ་བ་ནི། །རི་ལྟར་དེ་བདེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད། །དེ་བས་པ་རོལ་བསྐྱེད་ཡོད་མིན། །དེ་ལས་མཆོག་དུ་མྱོངས་པ་

མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིང་པོ་ལེན་འདོད་སྒྲིད་དེ། །སྟོད་འཇུག་ལས། །འདི་ལ་གྲུ་རྩན་བྱིན་ནས་ནི། །ད་ནི་

རང་གི་དོན་བྱེད་ཆུག། །ཅེས་དང་། །མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིནས་རྟེན་དཀར་བས། །མྱོངས་

པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། །ཅེས་དང་། །དུ་རྟོ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས། །སྤྱིན་བྱས་སྤྱག་འཆལ་རྒྱུང་ལ་ཞོན། །གཙང་པའི་ཉ་དང་མེའུའི་ཟན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་ནི། མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་རྒྱ་རྩལ་ཁྲིམས་གསུམ་

ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡང་། སྤར་ལྟར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། ཐོབ་དགའ་འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །

@016A ༄། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་དགོ་བ་ནི། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྟེན་པར་དགའ་བའི་རྩལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་

པར་དགའ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་

འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཡལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་འང་བཅས་

པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འཛམ་མེད་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་

ནི་མང་ལ། བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་

མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་དག་བ་མེད། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡངས་

@016B གཉལ་ཤིང་བྱག་པ་དང་། །རུས་སྤལ་སྤྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྤྲད་པས་ད་

འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །གང་ཞིག་གསེར་སྒོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། །ངན་སྤྱགས་འཕྲག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྤྲེས་ནས་

སྤྲིག་པའི་ལས། །བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བླུན་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཆེད་པར་དཀའ་བ་མེད་པ་ནི། སྤྲིང་ངན་སོང་

གསུམ་ལྟ་བུའི་འགོ་བ་ནི་མང་ལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་ཉུང་། རྒྱད་པར་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་

བའི་རྟེན་དེ་བས་ཀྱང་ཉུང་། རྒྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒོ་བྱེད་པ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་

ལ་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྤྲིང་པོ་ལེན་འདོད་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤྲིད་དགོས་ལ། རྟེན་དེ་

@017A ༄། །ལ་སྤྲིང་པོ་ལེན་ལུགས་ཀྱང་། སྤྲིར་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པའི་སྤྲིར་རོ། །དགོས་

ཀྱང་རྟུས་སམ་སྒྲམ་ན་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྟུས་ཏེ། སྤྲིའི་རྒྱུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མཇལ་ཞིང་། ནང་གི་རྒྱུན་དལ་

འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྲིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྲི་མའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབ་པས་ཆོག་མོད་སྒྲམ་ན། དེ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་སྟེ།

སྤྲི་མ་འདི་འདྲའི་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་སྤྲིར་རོ། །དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྲི་མ་ནམས་ལ་སྐྱབ་པས་ཆོག་མོད་སྒྲམ་ན། དེ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། སྤྲིར་

འཆི་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའི་སྤྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིང་པོ་ལེན་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གོམས་

པར་བྱེད་པ་ཉིད་རབ་མཆོག་གཙོ་བོ་དམ་པའོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྤྲོད་གི་སྤྲོན་འགྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། ༥། །

@017B གཉིས་པ་ཆེ་འདིར་རིང་དུ་མི་སྟོད་པར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སེམས་པའི་རྩལ་ལ། འཆི་བ་མ་བསམས་ཤིང་མ་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ཕྱི་

ཕུང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་རྩལ་སེམས་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་འདི་

ཕྱི་ལོགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པའི་སྒོ་གཅིག་ཕུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་ལུས་ལོངས་

སྟོད་གཉིན་ཉི་དུ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་འབྲལ་བ་ལ་སྐྱག་པ་སྐྱེད་པ་ནི་ལམ་ལ་ཡེ་མ་སྦྱངས་པའི་འཆི་བ་

ལ་སྐྱག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོན་གང་སྒྲུལ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་

འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྐྱག་པར་བྱས་ཀྱང་རེ་ཤིག་དགག་པར་མི་རྩུས་མོད། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་སྐྱབ་པ་མ་བྱུང་བར་

@018A ༄། །འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བསམས་ན་དེ་དག་བསྐྱབས་ནས་འཆི་བར་མི་སྐྱག་བར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥།

འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སེམས་པའི་རྩལ་དངོས་ནི། སྤྱིར་འཆི་བར་ངེས། ནམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་

སྟོངས་པའི་རྩལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོངས་ཏེ། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཆོམས་

ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྤྱུ་ལུས་འདི་ནི་སྟོང་མཛད་ན། །སྤྱི་བོ་པལ་བ་སྟོས་

ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་དུ་གནས་ནའང་འཆི་བས་མི་རྩལ་པའི། །ས་

ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྒྲུང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཞུགས་ནའང་མེད། ཅེས་སོ། །དུས་ནམ་

@018B སྤྱིས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་དང་འབྲུང་བར་འབྱུང་བ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགོ་བ་དང་། །

དེ་ཀྱན་འཇིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་གྱིས་ཏེ། །ཆོས་ལ་གནས་གྱིས་ངེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད། །ཅིས་སོ། །འཆི་བདག་ལ་བློས་པས་མི་ཐར་ཞིང་

རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་རྒྱོག་རྟུ་མེད་དེ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། དཔེར་ན་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རི་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲ་བ། བརྟན་པ། སྤྱིང་པོ་དང་ལྷན་

པ། མ་ཞིག་པ། མ་གས་པ། འཕན་མེད་པ། ཤིན་རྟུ་མཁྲིགས་པ། གཅིག་རྟུ་སྤྱག་པ་བཞི་གནམ་ལ་རེག་ཅིངས་རྒྱོག་སྟེ། ལྷ་དང་ཤིང་

དང་ཤིང་གི་ལ་པ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་

མགྲོགས་པས་འབྲོས་པའམ། སྟོབས་གྱིས་བརྒྱོག་པའམ། ཉོར་གྱིས་བརྒྱོག་པའམ། རྩས་དང་སྤྲགས་དང་སྤྲན་ནམས་གྱིས་བརྒྱོག་པར་སྤྲ་བ་ནི་

@019A ༄། །མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་རྟུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་མགྲོགས་པས་འབྲོས་

པའམ། ལྷོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། རྩས་དང་། སྤགས་དང་། སྤྲན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྤྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེན། སྤྲ་བ་དང་།

ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྲ་བ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་།

སྤྲ་བ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་འོང་། འཆི་བ་ནི་སྤྲོག་འཛོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་མ་གྲོགས་པས་འབྲོས་

པའམ། ལྷོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། རྩས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། རྩས་དང་། སྤགས་དང་སྤྲན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། མ། །གཉིས་པ་ཆོ་ལ་སྤྲོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མཆད་དུ་ཡོད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། ཆོའི་ཆད་ཀྱང་རྟུང་བྱེད་

@019B ལས་མེད་ལ། དེར་ཡང་སྤྲོན་པ་མེད་ལ་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་དེ། ལོ་རྒྱུ་བ་སོང་བས་འཛད། རྒྱ་བ་ཡང་ཞག་སོང་བས་འཛད།

ཞག་ཀྱང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་སོང་བས་འཛད་དེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཆོ་འདི་རྟག་དུ་གོད་འབྱུང་ཞིང་། །སྤྲོན་པ་གྲུད་ནས་ཡོད་མེད་

ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དྲུ་མའི་སྒོ་ནས་བསམ་སྟེ། ཆོ་མས་ལས། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་བརྒྱུད་པ་ལ། །

སྤྱན་ནི་གང་དང་གང་བཅུག་པའི། །སྤྱན་གྱི་ཉིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ངེས་པར་གསལ་པ་དག །

གོམ་པ་གང་དང་གང་འདོར་བས། །གསོད་པའི་དྲུང་དྲུབ་སྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁུ་སྤྱང་དག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱན། །སྟོག་པ་

མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ཆོ་འགོ་བ། །སྤྱར་ནི་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དཀའ་བ་ཉིད་དང་ཐུང་བ་དང་། །དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལྟན་པ་

@020A ༄། །དག །སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་འཇིག་འགྱུར་ཏེ། །ཁུ་ལ་དབྱུག་གུས་བྲིས་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་ཕྱགས་ཇི་དབྱུག་ཐོགས་གྲིས། །ཕྱགས་

རྣམས་གནས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་གྲ་དང་ན་བ་ཡིས། །མི་རྣམས་འཆི་བདག་དྲུང་དྲུབ་སྟེལ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་

ཀྱང་། སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱི་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆོ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག

འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་སྦྱར་མགྲོགས་འགྲོ་ཞེས་སོ། ། ༥ གསུམ་པ་གསོན་པའི་ཆོ་ལ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་

འཆི་བ་སེམས་པའི་རྩལ་ནི། མངལ་འཇུག་ལས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱད་ནི་གཉིད་གྱིས་ཁེབས་སོ། །ལོ་བཅུ་ནི་བྱིས་པའོ། །ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ཁྲིམ་པའོ། །ལྷ་

ངན་དང་། སྤྱི་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། སྒྲག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བཅད། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་

@020B ནད་ནམ་པ་དུ་མ་བརྒྱ་ཤྲག་དུ་མས་ཀྱང་བཅད་དོ། །ཞེས་དང་། འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ལྟོ་རྒྱབ་དང་ན་ཆོས་བཅད་

པའི་ཤོལ་ན་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལོ་ལྔ་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས། སྤྱིས་རབས་ལས། གྲེ་མའོ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་

བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀྱ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། །དམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྤྱི་བོ་འཇིགས་

པ་མེད་པ་ངོ་མཚར་གྱུ། །ལམ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག། །དོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྟོང་། །ན་དང་ག་དང་འཆི་
 བའི་གཞོད་བྱེད་དབང་། །མཐུ་ཆེན་དགག་ཏུ་མི་རྩས་ཡོད་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགོ་ན། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་
 བར་སེམས། །ཞེས་དང་། །ཀ་ནི་ཀའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས་ཀྱང་། །འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཅན། །སྐྱེས་རྩ་ལ་དོན་མེད་གསོད་གྱུར་པ། །གསོད་པ་མངོན་
 @021A ༄། །དུ་འོང་བཞིན་དུ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་རྒྱུང་སྟོང་། །དེ་སྤྱད་དཔའ་ཆེན་བཟོད་མེད་དེས། །མདའ་ནི་མི་བཟད་འཆོར་མེད་
 པ། །དེ་ནི་ཇི་སྤྱིད་མ་འཕངས་པ། །དེ་སྤྱིད་རང་གི་དོན་ལ་འབོད། །ཅེས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་སེམས་པའི་རྩ་ལ་ལ་གསུམ་
 ལས། །འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། །སྤྱི་མི་སྤྱན་པའི་ཆོ་ནི་ངེས་ལ། །གཞན་རྒྱམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆོ་ཆད་བྱབ་པའི་

ངེས་པ་མེད་ཀྱང་པལ་ཆེར་ངེས་པ་མང་ལ། འཇམ་བུ་སྤྱིང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་

པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་དང་། ཚེམས་ལས། སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྱོད་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྱོད་

ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱིས་པ་བྱད་མེད་མང་པོ་དང་། །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་

@021B པའི་གདེང་རྫོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན། །དེ་

བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་རྒན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྤྱིན་

པ་ལྟར་བ་བཞིན། །ཞེས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བའི་རྩལ་སེམས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འཆི་བདག་རྒྱུན་

གྱི་ནང་གནས་པ། །རྒྱུང་དམར་ནང་འདུག་མར་མི་བཞིན། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། ཆོ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་

ཅུ་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་རྩལ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལས། །སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ཀྱན་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་དང་། བཞི་

བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྩས་པ་མེད་པས་འབྱུང་ཀྱན་ལ། །ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྤྱི་འབྱུང་ཏེ། །འགལ་བ་རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས། །ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་

@022A ༄། །འཕྲིང་བ་ལས། །འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་རྒྱུན་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཅིག་ །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་

རྩ་ཆོས་མཛོད་ཅིག་ །ཅེས་སོ། ༥ །གསུམ་པ་ལུས་ཤིན་རྩ་ཉམ་རྩུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། ལཤེས་སྤྱིང་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་

མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འབྱུང་ན། །ཤིན་རྩ་ཉམ་རྩུང་མི་ལྟ་སྟོས་

ཅི་འཚལ། །ཞེས་དང་། །ཀ་ནི་ཀའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། །འཆི་བདག་སྤྱད་པའི་ལཤེས་པ། །སྤྱོད་པར་དག་རྩུང་འབབ་འབྱུང་བས། །སང་དག་བྱ་ཞེས་མ་

བཞེས་པར། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱར་ཏེ་མཛོད། །འདི་སང་དང་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །ནམ་ཞིག་སྤྱོད་ནི་མེད་འགྱུར་བའི། །

སང་དེ་གཏོན་མི་བྱ་བར་འོང་། །ཞེས་སོ། ༥ །གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པ་བསམ་པ་ནི། །འཆི་བའི་

@022B ཆོ་གཏོན་བཤེས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་ཏེ། །ཀ་ནི་ཀའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། །ནམ་སྤྱིན་འབྱིན་པ་སྤོན་ལས་གྱིས། །སྤྱོད་ནི་ཡོངས་སུ་

བཏང་འགྱུར་བས། །གསར་པའི་ལས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་། །འཆི་བདག་གིས་ནི་བྱངས་པ་ན། །དགོ་དང་སྤྲིག་པ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་

ལོག་ནས། །འགའ་ཡང་སྤྱོད་རྗེས་མི་འབྱང་བར། །མ་སྤྱིན་པར་མཛོད་ལ་ལེགས་པར་སྤྱོད། །ཅེས་དང་། །ཤའི་ཇ་ག་ཏ་མི་ཏུས་ཀྱང་། །ལྷ་གཅིག་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་

འབྱོར་གྱང་། །གཤེགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་བཅུད་ཆོ། །སྤྱང་མ་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་ལྟར། །གཅིག་ཏུ་སྤྲས་མེད་བཅུན་མོ་མིན། །ན་བཟའ་མ་མཆིས་

བཤེས་མ་མཆིས། །རྒྱལ་སྤྱིད་མ་མཆིས་ཁབ་མ་མཆིས། །དཔག་མེད་མཐུ་དཔུང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། །གཟིགས་སུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། །གཅིག་

ཅམ་ཉིད་ཅིག་ཕྱི་ཐག་གིས། །རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་མང་ལོ། །མདོར་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཅམ་ཡང་། །དེ་ཆོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་

@023A ༄། །ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་སྒྱིར་འཆི་བར་ནི་ངེས། །ནམ་འཆི་ལ་ནི་ཆ་མི་འདུག། །འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་

གིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་ནི་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ་

སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱའོ། ། ༥ །གསུམ་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་

སེམས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཅང་མེད་དུ་མི་འགོ་བར་སྐྱེ་བ་སྦྱང་དགོས་ལ། །སྐྱེ་ས་ཡང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་གཉིས་ལས་ནི་མེད།

དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འདོར་ལེན་རྩལ་བཞིན་དུ་

བྱ་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་ལ། དེ་ལ་བཞི་ལས། ལས་ངས་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ནི། བདེ་སྤྱད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དགོ་སྒྲིག་གི་རྒྱུ་

@023B སྤྱི་ཕྱི་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིན། དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་

ཅད་དང་། སྤྱི་བ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་བ་དག་ཅིས་སོ། གཉིས་པ་ལས་འཕེལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་སེམས་པ་ནི། རྒྱ་དགོ་སྒྲིག་ཚུང་ཏུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བདེ་

སྤྱད་ཆེས་ཆེ་བ་འབྲུང་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལས། སྤྱི་བ་ཚུང་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འཇིགས་ཆེན་དང་། རྒྱུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་

བྱེད་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། བསོད་ནམས་ཚུང་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདེ་ཆེན་འདྲེན། དོན་ཆེན་དག་

ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། འབྲུ་ནམས་ཕུན་ཆོག་སྤྲིན་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་ལྷིང་བ་ཡི། གྲིབ་མ་ལྷན་

ཅིག་འགྲོ་བ་བཞིན། ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉིས་པར་བྱས། དེ་དག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་སྤྱི་ཕྱི་དང་། རི་ལྗང་ལས་རྒྱགས་ཏུང་བ་དག་ལས་

@024A ༄། རྒྱགས་སྒྲུག་བསྐལ་འགོ་བ་ལྟར། ཏེ་བཞིན་ལས་བཟང་མ་བྱས་པའི། སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་འགོར་འགོ་ཁྲི་ལྟར་

ལམ་རྒྱགས་མང་སྒོགས་པ། ལམ་རྒྱགས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལྟར། ཏེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་འགོར་

འགོ་ཞེས་དང་། སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩུང་ཏུ་ལའང་། མི་གཞོད་སྒྲིམ་དུ་བརྟན་མི་བྱ། རྒྱལ་ཐིགས་པ་བསགས་པས་ཀྱང་། སྒྲོད་ཆེན་

ཁད་གྲིས་གང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྒྲིག་པ་རྩུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། སྤྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག་རྒྱལ་ཐིགས་པ་ལྟར་བ་

ཡིས། སྒྲོད་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩུང་ཟད་བསགས་པའི་སྒྲིག་པས་ཀྱང་། སྤྱིས་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། ཏེག་བ་རྩུང་བྱས་བདག་

ཉིད་ཀྱི། སྤྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག་རྒྱལ་ཐིགས་པ་ལྟར་བ་ཡིས། བྱམ་ཆེན་གང་བ་ཁྲི་བཞིན་དུ། རྩུང་ཟད་བསགས་པའི་

@024B དགོ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་རབ་རྟུ་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ༥ །གསུམ་པ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པའི་རྩལ་སེམས་པ་ནི། བདེ་སྤྱད་མྱོང་

བའི་རྩུར་རྩུར་པའི་ལས་མ་བསགས་ན་དེའི་འབྲས་བྱ་གཏན་མི་མྱོང་སྟེ། སྟོན་པས་ཚོགས་གངས་མེད་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་

སྟོང་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེའི་རྩུ་ཐམས་ཅད་བསག་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །བཞི་པ་ལས་བྱས་པ་རྩད་མི་བཟ་བའི་རྩལ་

སེམས་པ་ནི། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྲམ་བེ་རྣམས་ནི་དགོ་སྤྱིག་དག །བྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་སྤྲ། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་རྩད་མི་བཟ་

དང་། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྩལ་ཕོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རིག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་

བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་པ་མེད། །ཅེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །རྩད་མི་བཟ་བའང་ཚོགས་དང་

@025A ༄། །དུས་། །རྟོན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བྱ་དག་རྟུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་ངས་འཕེལ་ཆེ་མ་བྱས་པ་དང་

མི་འཕྲད་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བའི་རྩལ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་ནས་ནག་པོའི་ལས་ལམ་རྣམས་ཀྱན་སྒྲོང་རྩན་ཆད་ནས་འགོག་ཅིང་། དཀར་

པོ་དག་བའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དག་བའི་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོང་བ་ནི་གཙོ་བོ་རབ་མཆོག་

ཏུ་གྱུར་པའོ་སྒྲུལ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། ༥། །བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་

པ་ལ་རྩྭག་ལས། དང་པོ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ནི། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆོ་དབྱ་གཉིན་པན་རྩན་འགྱུར་བར་ཤེས་

ནས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་གཏད་བྱས་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟུས་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱང་མ་ཉིད། །

@025B སྒྲོ་བོ་དབྱར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དང་། །སྒྲོག་པ་ཉིད་ཏུ་མཆི་བས་དེ་སྤྲད་ཏུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་དང་། དཔུང་

བཟང་གིས་ཉུས་པ་ལས། རེ་ཤིག་གཅིག་ན་དག་ཡང་མཇེའ་བོར་འགྱུར། །མཇེའ་བོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་དགར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་
 གྲང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་དེ་ཉིད་གྲང་ནི་དག་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཇེའ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་ནི། །སློབ་ཤིང་ལྟ་བུ་ལས་ལྟ་བུ་ཡང་
 ཆགས་མི་བྱ། །གཉིན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་དག་ །སློབ་ནས་དག་ལ་ཅི་བདེར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཎ གཉིས་པ་ངོམས་མི་ཤེས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཕྱང་སྟེ་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྟེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
 བའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བདུང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སོ། །དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་ལྟར་མཇོ་ཙན་
 @026A ༄། །སྤྱིན་བྱས་ཉིན་པ་ནི། །བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀྱན་བསྟེན་གྲང་། །ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་ཉིད་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། སར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས་གྲང་། འདོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་དང་། །ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྟེན་

པ་དང་། །མང་དུ་སྤྱད་པས་མི་ངོམས་ན། །དེ་ལས་ནད་ཆེན་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་འདོད་ཡོན་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པར་

གསུངས་ལ། །བྱད་པར་དུ་སྤྱ་ངན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་ན་ནི་ཤིན་དུ་སྒྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱལ་བ་

ན། །ཟངས་ལྷན་སྒྲོལ་བ་གང་འཐུངས་པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རྩེ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཚད་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྱི་དང་ཕག་དུ་གྱུར་པ་ན། །མི་

གཙང་བ་ནི་གང་ཟོས་པ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོ་ཡི། །ཚད་ལས་ཤིན་དུ་ལྷག་པར་འགྱུར། །མཇེའ་བཤེས་རབ་དུ་བྲལ་བ་ཡིས། །འཁོར་བའི་

@026B གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྒྲོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་འང་རུང་མ་ཡིན། །ཕན་ཚུན་དག་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་

པ་གང་ཡིན་པ། །སྤྱངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །སྤྱིན་བྱར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཀྱས་པས། །ས་ལུད་ཟོས་པ་

གང་ཡིན་པ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་འགོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་སྟེད་ཐོབ་ཀྱང་།

བསྐྱུས་པ་དང་། ད་དུང་མ་འབད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྩལ་བསམས་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་སྟེ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གསང་ཕུ་བའི་ཞལ་ནས། ད་

གདོད་འཁོར་བ་འདིར་གན་བྱབ་མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབ་གསུང་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྒྲ་མ་སྒྲིས་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་མོ། ༥ །གསུམ་

པ་ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ལུས་སྒྲངས་ནས་དོར་བའི་རུས་པ་མ་གོད་ན་ལྷན་པོ་ལས་མང་།

@027A ༄། །སྟེ། རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རུས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །ལྷན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོ། ༥ བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་

ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་ཙམ། །རི་ལུས་བགྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་དཔེར་ན་སྒྲིས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱ་ཤུག་གི་ཆོག་གྲུ་ཙམ་གྱི་རི་ལུ་ཐོགས་

ཏེ། འདི་ནི་བདག་གི་མའོ། འདི་ནི་བདག་གི་མའི་མའོ། །ཞེས་འདོར་བར་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་དག་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཇིམ་པ་ནི་ཆེས་སྒྲ་བར་ཟད་པར་

འགྱུར་གྱི། མི་རྣམས་ཀྱི་མ་རྒྱུད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། སྟེ་ ལུ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོང་མན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་

པ་ནི། དཔེས་སྒྲིང་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟངས་ལྟུང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་

@027B ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མཐོང་ངེས་བྱ་མའི་རྩ་མ་རྟེན་པ་ལ། །རིག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྟོང་ནས་

སྒྲར། །དཔྱལ་བར་འཐག་གཅོད་དབྱད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །རིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟན་འཆལ་ལོ། །ཀླང་བའི་རིག་པས་ནེམ་པར་བདེ་

བཟོད་པ། །ཡུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ཀྱང་། །སྒྲར་ཡང་མི་ཐུར་རོ་ཐུགས་རྒྱ་བ་ཡི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་ཕོག་སྒྲུམ་བགྱིད་འཆལ་ལོ། །

མཐོ་རིས་བྱ་མོས་འབྱོརས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་མཛེས་ཚལ་སོན་པར་ཕྱིས་ནས་སྤྲད། འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཚལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །ཏང་།

ལག་ན་བ་སྒྲ་གཅོད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དལ་གྱིས་འབབ་པར་སྒྲ་ཡི་བྱ་མེན། །གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་པད་མ་ལྡན་ཞུགས་ནས། །སྤྲེང་ཡང་དཔྱལ་བའི་རྩ་

བོ་རབ་མེད་པ། ཁྱ་ཤོ་བཟོད་སྒྲུགས་རྩ་ཆན་འཕྱག་འཆལ་ལོ། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཁོངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་

@028A ཨྱ། ཁྱམ་མེད་མི་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། ཁྱུག་བསྐལ་གྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟན་འཛལ་ལོ། ཉི་མ་རྒྱ་བཏིང་ཐོབ་རང་ལུས་

གྱི། རྟོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྒྲུང་བྱས་ཀྱང་། སྒྲུང་ཡང་སྤྱན་ནག་སྒྲག་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བའང་མཐོང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྟང་ལས་གྲང་། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལྟང་འགྱུར། །ཤད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །

གསེན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༥ འཇུག་པ་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནོངས་པར་འགྱུར་

འཆ་ལ་བསོད་ནམས་ནི། །རྣམ་གསུམ་མར་མའི་སྒྲུང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག། །གཅིག་ཕུ་ཉི་མ་རྒྱ་བས་མི་བཟྩི་བའི། །སྤྱན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་

འཇུག་འཆ་ལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུག་ནི་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་

@028B རོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་

ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གཞོད་བྱས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་མཐོང་མན་དུ་

འགྱུར་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། གྲོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆ་མས་སྒྱུར་བ་སྟེ། སྒྱི་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་

མི་མངོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། །སྒྲོའི་མཐུ་ཆེན་བཤེས་སྤྱིང་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་ཆ་སོགས་སྤྱག་

བསྐྱལ་དུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྒྲོ་མཇད་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་བསམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་བསམ་

པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་མང་པོ་ནས་བསམས་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

@029A ༄། །མཐོང་བའི་སྒོ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྒྲེ། ཀུན་སྒྲོང་དྲག་པོས་བསམས་ན་ལྷགས་དྲག་སྒྲེ། ཡུན་རིང་པོར་བསམས་ན་འཁོར་

བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྒོ་རྒྱན་རིང་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲེས་པའི་

ཆོ། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཙོ་བོར་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་

ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །སྡོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་སེམས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༥།

དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དང་། དོན་དམ་བྱང་

ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་ཉིད་

@029B བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ན། འཇུག་པའི་སྒོ་གང་ནས་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོར་

འཇུག་ཀྱང་། འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇོག་

པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བུལ་བ་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟར་

ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོར་

ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་པ་ཡང་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ལ། སྤྱིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་འཐོན་པ་ཡང་། དེ་དང་བུལ་བ་ཙམ་གྱིས་

@030A ༄། །འཛོག་པས་ན། ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་

བཟོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྱད་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སུ་

འགོ་བར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེད་པེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་།

གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྱེད་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

རྣམ་པར་སྐྱོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནམ་ཉན་དང་བུལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་

@030B གྲུས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབྱལ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྒྱོག་གོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་གྲུ་

སྒྲུབ་གྱིས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །

ཞེས་དང་། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་སྤྲུགས་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་

འདི་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སེམས་ཅན་སྤྲིག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་ལག་ན་དོ་

རྩེ་ཁྲོད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཞིག་སྤྲུས་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་མ་ཐོས་ན་འདི་སེམས་ཅན་ཅི་ལྟ་བུ་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ། ལག་ན་དོ་རྩེས་སྤྲུས་པ། འཇམ་

@031A ཨྲ། །དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གང་གི་ཆོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། འཇམ་དཔལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་གཟུངས་སྤྲགས་ཀྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟླར་

ཡང་མི་གཞུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྤྲགས་ཀྱང་བཟླན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་

པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཙོད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་

@031B སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་

པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབང་པམ་པར་བྱེད་པས་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་བཞིན་

མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགོག་པས་གོ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་ལྟར་བར་བྱེད་པས་རལ་གྱི་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་གཅོད་པས་སྒྲ་

རི་ལྟ་བུའོ། །གཙེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པས་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་རྩའི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེང་དུ་འབྱིན་པས་མཆིལ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིབ་པ་

དང་ཁིབས་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཐོར་བར་བྱེད་པས་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་

པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཚོད་པས་མཚོད་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་

@032A ༄། །རྩལ་གྱི་སེམས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་གཞན་དག་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སློ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གང་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་

ན་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་པར་བྱེད་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ། མངོན་

མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མར་གྱི་ཉིང་ཁྲ་

ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པའི་རྒྱ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་ལེན་ས་བོན་བྱང་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྩབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་

བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དམ་པའི་ཆས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་ལ། བྱེད་པར་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་གླང་

@032B ཏུ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་ཆེད་པ་ལེགས་པར་ཆེད་དོ་སྒྲུམ་ནས་ངེས་པ་ཤུགས་བྲག་བསྐྱེད་པ་ནི་གལ་ཆེའོ། ༥ །གཉིས་པ་སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་

པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དོན་

གཉེར་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་ཡོན་གྱི་སྟོ་

ནས་བདག་གཞན་བརྩེ་བར་བསྟན་པ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

སྤྱོད་ལ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གཉིས་སུ་མཛད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་སྟུག་པ་ཡངས་པ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་

པ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དགོས་པ་ནི་མཚུངས་ལ། དེ་གང་གིས་བསྟུབ་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྟོན་ས་འབྲིད་པའི་ཆོ། གཉེན་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་འོང་། དབྱ་ཕྱོགས་ལ་

@033A ༄། །ཡིད་དུ་མི་འོང་། བར་མ་ལ་བཏང་སྟོམས་གྱི་སྟོ་སྟེ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་བསྟོམ་པ་

ཡིན་ལ། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་མར་ཤེས་པ། རྟོན་དུན་པ། བྱས་པ་གཙོ་བ་གསུམ་བསྟོམ་པའི་སྟོན་ས་ཡིད་

འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་འོ། །འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱོང་བའི་ཕྱོགས་ལ། རང་གཅེས་པར་

འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་སྤྱན་དབྱེང་ཞིང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་

བསམས་ཏེ། དོན་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཅན་པངས་ཤིང་སྤྱག་པ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་

པོ་འཆད་ཁ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྦྱོང་གི་རྩལ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་གཅེས་འཛིན་

@033B གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་དོར་བྱར་བསྟན་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་གླང་

བྱར་བསྟན་པ་འོ། ༥། དང་པོ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདའ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་

སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ལེ་ལན་བདའ་ས་ཕྱི་རོལ་གཞན་དུ་འཛོལ་

བ་དེ། ལེ་ལན་བདའ་ས་འཆུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མནར་མེད་ནས་སྲིད་ཅིའི་བར་འགོ་བ་རིགས་ལྷ་འཕྲུག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་

བསྐལ་ཡུན་རིང་ལ་དར་བྱག་པ་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་སྲོང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན། ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ལ། ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྲིས་སོག་པས་ཉོན་མོངས་གཙོ་ལ། ཉོན་མོངས་གྲི་

@034A ༄༄༅། །ནང་ནས་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་འདི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲོད་

འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་གྲིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཉོན་

མོངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གཞི་པ་ནི་གཞི་པ་འི་ངོ་བོ་ཆེ། དུས་ལུན་རིང་ཁོང་དང་མཐུན་པ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་

ལུན་རིང་རྒྱུ་ཆགས་དགྲར་གྱུར་པ། །གཞི་པ་འི་ཆོག་སྤྱོད་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། །བདག་གི་སྤྱིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་

ན། །འཁོར་བར་འཇིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་གཞི་པ་དུ་མ་ལ་སྐྱར་

@034B ཞིང་། བན་པ་བསྐྱབ་པ་འི་སྒོ་བཀག་པ་བསམ་པ་འི་སྒོ་ནས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཏི་མུག་མ་རིག་པས་དངས་

པ་འི་རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་བར་འདོར་བ་འདིས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་མཆོན་རྟོག་པོ་བཟུང་སྟེ། དག་སྤྲིག་བྱུང་ཏུ་

བསད་ནས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་བཀྱ་རྩ་གཅོད་པ་འི་སྤྲིག་ཅན་ཤན་པ་མཁན་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །རང་གཅེས་འཛིན་འདི་དུག

གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་ནས་དག་བའི་ལོ་ཐོག་འཇོམས་པར་བྱད་པ་འི་ཆོམ་རྒྱན་པ་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །སྤྱིང་གི་ཕུག་ཏུ་བསོད་ནམས་མ་

ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་བསགས་ནས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱན་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཕུང་བྱེད་ལྷག་པའི་མགོ་བོ་ཅན་

དེ་ཡང་འདྲིར་འདུག། །ལས་གྱི་ཞིང་ལ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་བཏབ། སྲིད་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅུས་ཏེ་འགོ་བ་ལྷའམ་དུག་ཏུ་སྤྱག་

@035A ༄། །བསྐྱེད་གྱི་སྤྱུ་གྱུ་དུ་མ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མོ་ནམ་མཁན་པོ་དེ་ཡང་འདྲིར་འདུག། །སྤྱོན་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། རང་རེ་ལ་ཡང་སྲིད་པ་འདྲིར་སྤྱུ་ཕྱི་མེད་པའི་ཡུན་རིང་ཅིག་སོང་བ་ལ། ད་དུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་

རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་འབྱར་བ་སྤྱོན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་བཅོས་པའི་སྟོམ་ལས་ལེ་ལོ་མཁན་དེ་ཡང་འདྲིར་འདུག། །སྲིད་

ཅི་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གནས། སྤྱད་འགོགས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གོགས། ཅི་ལ་ལོངས་སྟོན་ཀྱང་

སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་གསུང་རབ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་མཁན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལུགས། ལྷ་

མ་དམ་པའི་མགྲར་གྱི་བུ་པ་ལས་ཐོས་ཤིང་ངེས་ཀྱང་། བྱི་གན་ཟན་ལ་འདྲུ་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚོགས་རེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་

@035B དྲུང་ངེ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱབ་སེམས་མཁན་པོ་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །ཕན་པ་འོང་མི་འོང་ཆ་མེད་པའི་ས་ནས་གཡུལ་ངོ་བསྐྱོད་པའི་ཕན་པ་ཅིག་འོང་

དུ་རེན་ས་སྒོར་མགོ་མང་དུ་བྱེད། གཞོད་གྱིས་དོགས་མི་དོགས་ཆ་མེད་པའི་ས་ནས་འདི་ཕྱིར་ཡུང་བའི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཅིག་བྱུང་གིས་དོགས་

ནས་ཕྱི་ལམ་འགོག་པའི་རགས་རྩིག་དུ་མ་འཐེན་པའི་རེ་དོགས་མཁན་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །གྲི་ཁ་མདའ་ཁ་མདུང་ཁ་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་ཡང་

ཁེ་ཅིག་ཐོབ་དུ་རེན་ས་འཛང་བར་བྱེད། ཁྲོད་ཅིག་ཁེལ་བ་བྱུང་ན། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་གྲོགས་སྤྱིང་རག་མ་པ་མ་ཉི་དུ་རྣམས་ལ་

འགེལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲིལ་མེད་གཞུང་ངན་པོ་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །ཡ་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནས། མ་གི་སྤོ་ཤིག་གི་བར་ཐམས་

ཅད་ལ་མཐོལ་ཕྱག་དོག། མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས། དམའ་བ་ལ་ང་རྒྱལ། བསྟོད་ན་དྲིགས། མི་སྒྲན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་སྤྱིས་པའི་བ་

@036A ཨྲ། །ཡན་སྒྲ་མེད། ཏྲ་ཡན་སྒྲ་མེད་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས། ཁ་ཡན་པ་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །

དགོ་སྤྱིག་ལས་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་བ་མི་འཁྱུལ་ཞིང་ངེས་པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་

གཞུང་ལུགས། དཔལ་ལྷན་གླེ་མ་དམ་པའི་མགྲར་གྱི་བྱམ་པ་ལས་ཐོས་ཤིང་ངེས་ལ། བདེ་བ་འདོད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་

ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེལ་ན་ཡང་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སློ་འགོར་མི་ཉན། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་ཆུ་ཐུར་དུ་

འབབ་པ་ལྟར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་འགལ་འདུ་ལྟག་སྟོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིག་ཅན་ལོག་ལྟ་ཅན་དེ་ཡང་འདིར་

འདུག །ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་པོ་འདི་དག་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། དེང་སང་གི་བར་དུ་གཞོད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྲུལ་

@036B དུ་མ་ལ་སྒྲུབ། ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པ་དུ་མའི་སྒོ་བཀག་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་འདི་དག་གི་སྒྲིན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མཐོང་བའི་མིག་མེད་པ་ལྟར་བཟོ་

སྐམ་པོ་ལྟ་བུའི་ཉ་རེ་ལོང་དེ་ཡང་འདིར་འདུག །མདོར་ན་གྲོད་དང་སྒྲུག་བསྐྲུལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་པ་བཏང་ན། བྱིད་གྲ་དང་ནང་འཁྲུག་འདི་ཕྱིའི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ལྟས་ལྟས་ངན་བྱིའུ་མགོ་སྒྲོན་

ལྟ་བུ་དེ་རང་གཅེས་འཛིན། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། འདི་ལ་དགྲར་ཅེར་གྱིས་བཟུང་ལ། དགྲ་ཟུན་གྱི་རུ་

ཕྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརྒྱག་པའི། སྒྲོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ངས་མཐོང་ད་

ཁྱོད་གང་དུ་འགོ། ཁྱོད་གྱི་དེགས་པ་ཀུན་གཞིམ་བྱ། །བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོངས་གྱི། སྒྲོ་བར་མ་སེམས་ཞོ་ག་ཕུལ། །གལ་ཏེ་

@037A ༄། །བག་མེད་གྱུར་ནས་བྱོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན། །བྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྤང་མ་རྣམས་ལ་

སྤྱིན་དུ་ངས། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རེ་ལྟ་ཞིག་ །ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྤྱག་ །དེ་ནི་འཁོན་རྣམས་བྲན་བྱས་ཏེ། །བྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་

གཞོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་ནས། །རང་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་གནས་ཁང་ལྟ་བུ་ཅིག་ན་

བྱི་བ་ཅིག་ཅིག་ཟེར་ནའང་ཁོ་བོའི་རྣ་བ་བཅད་དམ་སེམས། །འབྲུག་ཅིག་ཏུག་ཟེར་ནའང་ཁོ་བོའི་མགོ་ལ་བརྒྱབ་ཀྱིས་དོགས། །ཡུལ་གཉིན་

ཟེར་བར་སླེབ་ན་ཁོ་བོ་སྤྲགས་ནས་བྱིར་བྱིས་དོགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་གཏམ་ངན་བྱིས་དོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ། །ལ་ལ་དག་མ་

ཐུལ་བྱིས་དོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ། །ལ་ལ་གཉིན་མ་འཁྱོངས་བྱིས་དོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏེ། །མདོར་ན་ལ་ལ་ཅིས་སྤྱག་ཏུ་བཅུག་

@037B ལུང་ལུང་ཅིས་སྤྱག་ཏུ་བཅུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེ་ལན་གྱི་རྩ་བ་ངོས་ཟེན་པར་བྱའོ། །དགེ་བཤེས་སྣ་མོ་བ་ཇ་བརྟུང་ཙན་བདག་འཛིན་

གྱི་མགོ་ལ་ཇ་ཇ་ཞེས་དང་། དགེ་བཤེས་འབན་སེམས་གྱི་མཁར་སྒོར་དྲན་པའི་མདུང་ཐུང་རྣམ་པོ་བཟུང་ནས། ཁོང་བསྐྱིམ་ན་ངའང་

བསྐྱིམ། ཁོང་སྟོད་ན་ངའང་སྟོད། ཅིས་དང་། སྤང་རི་ཐང་པས། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་སེམས་ཅན་ལ་འབྱལ། ཅི་སྟེ་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་

ཅད་ཁོང་ལ་བཏིན་ནས་འབྱུང་བས་སོ། །ཁྱོད་དང་བྱབ་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྤང་། ཅི་སྟེ་ན་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་

གཅིས་འཛིན་ལས་བྱུང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤངས་ན་ཕོ་བ་དུག་སྟབས་གྱིས་ན་བ་ལྟར་བྲིམ་མེ་འདུག་པ་དེ་ལྟན་ནེ་བ་ཅིག

སྟོད་འོང་ངོ། །དེ་ཙམ་མ་བྱུང་རིང་ལ་ཤམ་ཐབས་གཡག་ཁལ་ཅིག་ཟད། བུམ་པ་སྟོང་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ཀྱང་། ཆོ་རིལ་པོ་ཐོས་པ་བྱས་

@038A ༄༅། །ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་ཡིང་ཡིང་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྣོང་ཁབས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱས་ནས། སྟེ་

མོང་བྱ་ནད་ལངས་པ་ལྟར་ཅི་བྱེད་ཅི་རུ་མ་བདེ་བ་རྩལ་མཉམས་མེད་པ་ལས་མི་འོང་བས། རང་གི་མཐེབ་གང་པོ་མ་ཤོར་བར་ཆེར་རེ་

མོན་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལྟར་འབད་རྩལ་ན་གདོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། ཡངས་པ་ཆེན་པོ། བྱགས་པ་ཆེན་པོ། སློ་བྲོས་ཆེན་པོ་བྱ་བ་

དེ་ལ་ཟེར་གསུང་། མདོར་ན་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་གཞི་གཟུང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཙམ་རེ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་

གྱི་དོན་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚང་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡང་ཡང་སེམས། འཇལ། དེས་པར་

@038B ཉོག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་སྤྱི་རྩོལ་ན་རྩི་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེས། དོན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་འོང་ལ། འདི་མེད་ན་ཡོན་

ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་གསེས་སུ་སོང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་འགོ་ཉོན་ཡོད་དོ། ༥། །གཉིས་

པ་གཞན་གཅིས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་གྱུར་བྱུང་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་ལ་བཀའ་ངོན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སྒྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་དབྱ་མ་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་སྟོང་རྗེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ལ།

དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་བཏོན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་ཅན་བདེ་བས་སོངས་པ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ། སྒྱུག་བསྐྱེལ་མེ་ཆོགས་སྤངས་

པ་ལྟ་བུས་གཟིར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། བྱམས་སེམས་ལྟན་ལ་མཆོད་པ་གང་། །

@039A ༄༅། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཆེ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བཏོན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་

ཅིང་། གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་སེལ་བར་རྟུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་། བུམས་སྒྲིང་རྗེས་བསྐྱེལ་ནས་

རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ་སྒྲེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྗེ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེལ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་དང་། གནས་

པ་དང་། གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོད་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་བུམས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོང་བའི་རྟེན་སེམས་

@039B བསྐྱེད་སྒྲོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཚོ་གས་ཐམས་ཅད་སེམས་

ཅན་ལ་བརྟེན། མངོན་པར་རྗེ་གས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་མི་འཆད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དོན་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་

འབྱུང་སྟེ། མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་གཅིས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །

འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཁངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དང་ཞིང་བྱམས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟེ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་།

དཔེར་ན་ཞིང་ས་ཤིན་ཏུ་གཤེན་པ་ལ་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཏབ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་བསྐྱངས་ན་སྟོན་ཐོག་བཟང་མང་འབྱུང་བར་

མཐོང་ནས་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིག་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱིན་

@040A ༄། །དུག་བསྐྱབ་བ་བཞིའི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཏབ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་བསྐྱངས་ན། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིག་ལ་འང་ཆེས་ཆེར་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱས་ཏེ་འཕངས་ཤིང་།

སྟུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་གྲས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །རྒྱལ་

བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་པས་གསུངས། །འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞིག་ །འདི་ལྟར་ཕྱན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཕྱིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་

རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུ་ལ། །བསམས་པའི་

ཡོན་ཏན་རང་གིས་མིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་མཐོང་

@040B ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བརྟུག་བར་འོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་མཆོག་ཆོགས་གཅིག་ཕྱ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་ཤས་ཅོམ་འགའ་

ཞིག་ལ། །སྤང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་དོན་དུ། །ཁམས་གསུམ་ཕུལ་ཡང་རྒྱུད་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་བའི་ཤས། །སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། །འདི་ཅོམ་དག་གི་ཆ་བསྟན་ནས། །སེམས་ཅན་མཆོད་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་

གཅིས་པར་གཟུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཕན་བདེ་བསྐྱབས་པ་ལས་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་བོར་བ་ལས་གྱུད་པ་

ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་འགོ་ངན་འགོ་ཡི། །འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ལ་ནི་ཕན་པ་དང་། །གཞོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་སྒྲ་མེད་རྟེན་གྱུར་ན། །

@041A ༄༄༅། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ལོངས་སྟོན་གང་། །ཆངས་དང་དབང་དང་བྲག་པོ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་རྟེན་དེ་དག་སེམས་

ཅན་ཕན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །མ་དྲངས་པ་ནི་འགོ་གསུམ་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་པ་མཆར་ཅི་ཡོད། །སེམས་དཔྱལ་དུད་འགོ་ཡི་དྲགས་

སྟུ། །རྟུག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་གཞོད་ལས་བྱུང་། །བཀྱས་སྒྲོམ་ཕན་

ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། །གཟིར་བ་ཡིས་ནི་རྟུག་བསྐྱལ་ཉིད། །བརྒྱུག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟད་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་གཞོད་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་བས་ཉི་ཚོ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་ལས་མི་ཐོབ་ཅིང་། ཐེག་པ་མཆོག་

གི་རིགས་ཅན་གྱིས་གཞན་གཅིས་པར་བབྱང་བས་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་

@041B བྲལ་བ། །དུག་བཞིན་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་བས། །བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་མིན་ནམ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་

སྤྱ་མ་དོར་བས། །ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །དེ་ལྟར་ཕན་དང་མི་ཕན་པའི། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་དབྱེད་པ་ན། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་

གཅིག་ཀྱང་ནི། །རང་དོན་ཆགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་གནས། །ཞེས་སོ། །ད་ལྟར་གནོད་བྱེད་དུ་སྤང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡོན་ཐོག་མེད་ནས་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། རང་རེས་ཐོག་མེད་ནས་གཞན་གནོད་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པའི་དབང་

གིས་གནོད་བྱེད་འདི་དག་གིས་བསམ་པ་ངན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྒྲིབ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དྲག་པོ་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྒྲིབ་

འཁོར་བ་མཐའ་མེད། བྱེ་བྲག་ངན་འགྲོ་ནམས་སྤྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱ་ཚོགས་སྤྱོད་བའི་ལེ་ལན་རང་ཅག་ལ་བྱག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཞི་བ་

@042A ༄། །ལྟའི་ཞལ་ནས། བདག་གིས་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གནོད་བྱེད་ནམས་བྱང་སྟེ། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་

དཔྱལ་འདོད་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརྒྱག་གམ། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་ད་ལྟ་རང་ཅག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལྷགས་པའི་སྐབས་

སྤྱ་འདི་དག་གིས་སྒྲོ་སྤྱ་ཚོགས་ནས་གནོད་པ་དུ་མ་བྱས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད།

བྱེ་བྲག་དུ་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མའི་སྒྲོད་དུ་འགྱུར་བ་སྟིང་རེ་རྗེ་སྒྲམ་དུ་བསམ་ཞིང་། གཞན་ཡང་གནོད་

བྱེད་འདིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་ཐོས། ཁྱག་འཕྱང་། རུས་པ་ལྷུང་། པགས་པ་གྲོན་པ་བགྲང་བ་

ལས་འདས་པ་བྱས། ཉུ་ཞི་འབྱངས་པ་རྣམས་བསགས་ན་སྟོང་གསུམ་སྟོད་དུ་རྒྱངས། བསད་པ་དང་བརྒྱབ་པ་དང་སྟོགས་པ་ཡང་གྲངས་

@042B གྲིས་མི་ཆོད་པ་བྱས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིན་ལན་དང་ལན་ཆགས་བསྐྱོར་བར་ད་རེས་སྟོད་ལ་དབང་། བདག་ལ་འོས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟུམ་དུ་

བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་གྲིས་བཀར་ནས་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟུམས་སྦྱིང་༽ བྱད་པར་དུ་གཞོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པས་གཞི་

བྱས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ་གཞོད་བྱེད་དེ་བཟོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བཟོད་པ་བསྟོམ། བཟོད་པ་ཡོད་ན་པ་

རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དེའི་སྟོན་དུ་སོང་ལ། གསུམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་སོ། །དོན་དུ་བསྐྱོར་གྲིས་བསྐྱོར་ན་ཡུལ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་

ལག་མཐེལ་དུ་སྟེར་མཁན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དགྲའམ་འོན་ཏེ་མཇེལ་ཡང་རུང་། །ཉོན་མོངས་

སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །དགེ་བཤེས་ཡིན་པར་སྤྱད་མཐོང་བ། །མི་དེ་གང་ན་གནས་ཀྱང་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།

@043A ༄། །དཔེར་ན། མཁན་སློབ་ཀྱིས་སྡོམ་པ་ཐོག་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་སོང་ནས་དྲིན་ཆེ་བ་ལྟར། འདི་ལ་

བརྟེན་ནས་ཀྱང་བཟོད་པ་རྫོགས་ལ། དེས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས། ཁར་དྲོགས་བྱུང་བ་ལྟེན་མ་འདུལ་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པར། །བྱིམ་དུ་གཏོར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། །བྱང་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་བྱུར་པ། །དབྱ་ལ་བདག་གིས་

དགའ་བར་བྱ། །ཅེས་དང་། གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །གཞན་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་ཕུར་ཁ་གཏོང་ཡང་རུང་། །

ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་སྤྱོད་ལྟར་བྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བན་བཏགས་ལན་དུ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་། །

ཡང་ལན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ། །འཇམ་བུའི་སྤིང་གི་སྐྱེ་མཆོག་ནི། །ཉིས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པར་འདོན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཤེས་

@043B ན་དཔའ་ལུས་ལ་ཡོད་ན་མཚོན་ཐང་ལ་འབྱམ་ཞེས་པའམ། རིན་ཆེན་གླིང་ལ་ཕྱིན་ན་བྱི་རྒྱལ་གིས་དོ་མི་ཉིད་ཟེར་བ་ལྟར་བློ་མི་སྦྱོང་བའི་

དུས་མེད་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མདོ་གཅིག་ཕུ་འདི་ཡིན་པས། འདི་ཡོད་ན། མི་གཅིག་པོ་ལ་ཆོས་གཅིག་པོ། ཆོས་གཅིག་པོ་ལ་གོ་

ཆོད་པོ། ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན། དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཅིག་གོ་ན་ཆོས་ཀྱི་མིང་བྱང་རྩལ་སེམས་སྦྱོང་ཞེས་སོགས་ཅི་སྐད་བཏགས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། དཔལ་ལྷ་

མོ་ལ། མིང་བརྒྱུ་མ་ལ་མཚན་སྟོང་མ། །གང་ནས་བོས་ཀྱང་བྱོད་ཀྱི་མིང་། །གང་ནས་བཏགས་ཀྱང་བྱོད་ཀྱི་མཚན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།

གླང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་སེམས་ཅན་ལ་འཇལ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སྐད། ཡང་ཁོང་གི་

ཞལ་ནས། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ། ཅི་བྱེད་ཆོག་གིས་མ་བདེ་ཟེར་བའི་རྩལ་དུ། གང་ན་འདུག་ཀྱང་

@044A ༄། །གཞན་རེ་མིག་བྱར་ལ་མ་བདེ་ནས། དེས་སྒོས་སྒྲངས་པ་སྒྲམ་བྱེད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་མ་བདེ་བར་སོང་བ་ཡིན་

གསུང་སྐད། །གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འཕགས་པ་ཞི་

བ་ལྟའི་ཞལ་ནས་བཀའ་སྤྱལ་ཏེ། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཇི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པས་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱད་པར་སྟོས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་བྱངས།

གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། དོན་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཡངས་ཤིང་སྤྱག་པ་ཡིད་འོང་གི་ནམ་པ་ ཅན་དུ་སྒོ་སྒྲེ་སྟེ། དེས་ན། རང་གཅེས་འཛིན་
དང་། །གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་གཉིས་གོ་ས་འཕོ་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་འབད་པར་བྱ་

@044B སྟེ། །བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་རྩལ་མདོར་བསྡུས་བཟོད་ཟིན་ཏོ། ༥ །གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་རྩབ་སེམས་སྦྱོང་རྩལ་དངོས་ལ་གཉིས།

དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། རྗེས་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱམས་
པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྟེ་ལ་མར་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལོངས་སྟོང་དག་ཅུ་
གཞན་ལ་བཏང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་བསམས་ན་སྟོབ་ཤྲགས་དྲག་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་ཕན་ཡོན་ནི། ཉིང་
ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་དཀྱིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཚོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །སྟེ་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་
རྟག་མཚོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཤོད། །ཅེས་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་
འཁོར་བའི་མཚམས་ན་སངས་རྒྱས་དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན། དག་སྟོང་འགོག་པ་ལ་

@045A ༄། །མཚོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང་། བྱང་

ཉུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཚངས་སྟོན་སྟུང་པས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་

གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན། སྤྲ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན་གང་ཉིན་

མཚན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་བཤད་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རྩུ་ཆོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་བས་དག། ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་

སྟོན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གིས། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཤོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་

@045B ནི་བསྐྱུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཕྲོག་དང་། །ཚངས་པའི་

འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཕྲོག་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་ལྷ་མི་བྱམས་

ཤིང་ངང་གིས་འདྲ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པམ་པར་མཇད་པས་བསྐྱེད་བའི་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བ་སོགས་སོ། །

ལུས་ལོངས་སྟོད་དག་ཅུ་བཏང་བའི་སྟོན་ནས་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་གང་ནས་བཤད་སྟུང་ན། སྟོད་འཇུག་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོགས་ལེན་པའི་

ཆོ། སྟོར་ཆོག་རྫོགས་ནས་དངོས་གཞིའི་སྐབས། དམ་འཆའི་ཆོག་དངོས་བརྫོད་པའི་གོང་དུ། བྱམས་སྤྱིང་རྫེའི་དམིགས་རྣམ་བཟའ་སྟོད་པའི་

ཆོ། ལུས་ལོངས་སྟོད་དག་ཅུ་གཏོང་བར་གསུངས་ལ། སྤྱིར་དེ་དག་གཏོང་བའི་ཚུལ། གསུང་རབ་ནས་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བཏང་

@046A ༄། །བའི་དགོས་པ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་ལོངས་སྟོད་དག་ཅུ་བཏང་

སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་དང་། །དག་བ་དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །

འཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལུས་གཏོང་བ་ནི་ཤུག་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་

སྒྱུར་བཏང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ནི་གཏོང་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འོ་ན་ལུས་ཇི་ལྟར་གཏོང་ན། སྤོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་

ལས། བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་སུ་བསྐྱུར་ནས། ཞེས་དང་། དོ་ཇེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་སྒོ་སྒྲ་ཚོགས། ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས། རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ཚོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཛོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་

@046B སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་གཞིར་བསྐྱུར། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་

རྣམས་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྐྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏོང་བ་སྟེ། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། སུ་གའི་བསྐྱལ་པ་བར་མའི་ཆོ། །བདག་ནི་ཟས་དང་སྐྱོམ་དུ་བྱུར། །སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་བཞུན་པ་ལ། །ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་སྒྲ་

ཚོགས་སུ། །མདུན་ན་ཉི་བར་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དང་། །བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཁྱལ་ས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །

གྲལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྱུ་དང་ནི། །གཟིགས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །སྤྱིང་དོན་གཉིར་ལ་སྤྱིང་དང་ནི། །མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །གནས་

མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་ནི་ལུས་ཅན་བླན་འདོད་པ། །ཀྱན་གྱི་བླན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །རིག་སྤྲུགས་གྲུབ་དང་བྱམ་པ་བཟང་། །

@047A ༄༄༅། །དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །སེམས་

ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མང་ཉིར་འཛོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཁམས་

ལ་རྣམ་ཀྱན་དུ། །ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་འདས་བར་དུ། །བདག་ནི་ཉིར་འཛོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །ཅིས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་

ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསམ་པ་དག་ཅིང་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དང་བས་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་

དག་གིས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་མོས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པ་དག་སྟོབ་པར་བྱེད་དེ།

དེས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཆོགས་རྒྱང་དུས་ཚོ་གས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་

@047B དང་ལྡན་པའི་སྤྱིན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་འདི་ལ་གཉིས། བཅུད་ལ་བཏང་བ་དང་། སྟོད་ལ་བཏང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །

ལམ་ལམ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དབུལ་བ་དང་། ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ལ་དབུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རེའི་ལུས་ཡང་སོས་ལ་སོགས་

པའི་ཆ་དམུལ་བརྒྱད། རྒྱ་བྱར་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དམུལ་བརྒྱད། ཉི་ཆོ་བ་དང་ཉི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་

ལ་བཏང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་ལྷགས་གསེར་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱིས་ལྷག་པའི་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་

བདུན་ལྔ་གྲི་དལ་འབྱོར་གྲི་ལུས་ལ་སྒྲག་ཐོབ་པར་བསམ་མོ། །ཡིད་བཞིན་གྲི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཟས་གོས་སོགས་གང་ལ་ཅི་འདོད་པ་

འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྲི་ལུས་སུ་བྱས་པ་ལས་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ། གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཁང་པ་བཙུགས་པ་ལྔ་

@048A ༄། །བརྒྱ་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་གྲོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་ལོངས་སྟོང་པའི་རྟོན། ཡུལ་གང་

ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ལོངས་སྟོང་། གང་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་སྟོང་པའི་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་བ་

པའི་མཐུན་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་

དབྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ། གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་། རྣང་གི་རྒྱུ་

དད་སོགས་འཕགས་པའི་ཞོར་བདུན། ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྟོང་པ་སོགས་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་སྟེ། མདོར་ན་བྱམས་སྟིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་

བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཏེ། སྒྲིད་པ་ཡ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲིད་པས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་

@048B རྒྱུད་ཚོས་སྒྲིའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ན་ཡི་དྲགས་གྱི་རིགས་སུ་མ་

ཅུ་སོ་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ན་མས་ལ་ལུས་བཏང་བས་སྤར་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་སྒྲིའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་

བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་ན་མས་ལ་བཏང་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་མོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྤིང་བཞི་སྤིང་ཕྱན་བརྒྱད་ན་མིའི་འགྲོ་བ་པ་མི་ཁོམ་པའི་སྤྱི་གནས་སུ་སོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་

ཚོ་དེ་ལ་ཐར་ལམ་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ན་མས་ལ་ལུས་བཏང་བས་སྤར་བཞིན་བསམ་མོ། །ཚོ་དེ་ལ་ཐར་ལམ་སྤྱི་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་

པའི་མི་རྒྱལ་ལ་ལུས་བཏང་བས་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིའི་རྒྱལ་རྒྱལ་དང་ནང་གི་བསམ་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཆང་ནས་སྒར་ལྟར་གྱུར་པར་

@049A ཨྲ། །བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག །ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བའི་

བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་གཉིས། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལུ་བཞིན་གནས་པའི་ཐར་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་

རྒྱལ་ས་རེ་རེ་ལའང་ལུས་ཆང་བ་རེ་བཏང་བས་སྒར་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མ་དོན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་བཏང་བས་

དེ་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །བྱད་པར་དུ་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རིགས་ལ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་ལས་བསྐྱུ་གོས་གནས་ཁང་སོགས་

ཕྱིའི་རྒྱལ་སྒྲ་ཆོགས་བྱང་བར་སྒྲུལ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་བཀྱག་ལ། དེ་རྒྱལ་ས་ལ་འདི་ལྟར་

བདེན་པ་བདར་ནས་སྒྱིན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེད་ཅག་གིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདག་ཅག་གི་མ་ལན་གངས་དུ་མར་བྱས། དེའི་

@049B གནས་སྐབས་སུ་རྩལ་ཚད་གྱིས་ཕན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་བཏགས། གཞོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་དུ་མ་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱིན་ཅན་དུ་

འདུག་ཨང་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་ཉི་དྲུང་ངེ་བ་བསྐྱེད་ལ། གཞན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བྱིད་རྣམས་གྱི་ཤ་ཚོས་ཁྲག་འབྱུངས་

རུས་པ་སྤུར་ལྷགས་པ་གྱོན་བརྒྱབ་བསད་སྒོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་ལན་ཆགས་པས་ན། ད་རེས་དེ་དག་གི་ལན་ཆགས་དང་བྱིན་

འཇལ་བ་ཁོ་བོ་ལ་བབ། བྱིད་ལ་དབང་བས་བྱིད་ཅག་ཟས་འདོད་པ་ལ་ནི་ཟས། གོས་འདོད་པ་ལ་ནི་གོས། གནས་ཁང་འདོད་པ་ལ་

ནི་གནས་ཁང་། གྲོགས་དང་འཁོར་གཡོག་འདོད་པ་ལ་ནི་འཁོར་གཡོག། ཟས་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དཀར་གསུམ་འདོད་པ་ལ་ནི་དཀར་

གསུམ། མངར་གསུམ་འདོད་པ་ལ་ནི་མངར་གསུམ། ཤ་ཁྲག་གི་རྣམ་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་བསམས་

@050A ༄། །ལ་ཏྲ་ལྷོས་པ་མེད་པར་བྱེད་ཅག་ཤ་འདོད་པས་ནི་ཤ་ཟོ། །ཁྲག་འདོད་པས་ནི་ཁྲག་འཐུང་། རུས་པ་འདོད་པས་ནི་

རུས་པ་ཐུར། །ལྷགས་པ་འདོད་པས་ནི་ལྷགས་པ་གྲོན། རིངས་ན་རྩེན་པ། མི་རིངས་ན་ཆོས་ལ་ཟོ། །ཞེས་ལྷུག་པར་བཏང་ངོ། །དེ་ལྟར་

བཏང་ཞིང་ཡུལ་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྤྱད་པས་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་འབྱངས། སེམས་ཆོམ། བཀྲེས་སྒྲོམ་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་

བྲལ་ཏྲ་ གཞོད་སེམས་གདུག་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི། གཞན་ཕན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཏེ་

ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་ཆོས་སྒྱུའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བསམས་ལ། ཕན་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཡིན། །གཞོད་པའི་

འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། །རང་གི་ལུས་ལ་དཔེ་ལོང་ལ། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དོ། །རིས་འགའ་ནི་ཤར་ལ་

@050B སོགས་པ་ཕྱོགས་དང་མཚམས་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིམས་ཀྱིས་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་གངཱི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལུས་བཏང་བས་སྤར་བཞིན་བྱང་བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་

མཚམས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥། །གཉིས་པ་ལམ་ཉུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དབུལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་དམན་

པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ལུས་གང་ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤུལ་བས་སྐྱོ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རྟུལ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆང་བ་རེ་རེ་རྟེན་དེ་གོམས་པས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སེམས་

རྒྱད་ཆོས་སྐྱུ་འི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བསམ་མོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྦྱར་དང་། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

@051A ༄། །རྣམས་ལ་ལུས་སྤར་བཞིན་དུ་དམིགས་ཏེ་སྤུལ་བས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སེམས་རྒྱད་ཆོས་སྐྱུ་འི་བདེ་བ་དང་ལྡན་

པར་བསམ་མོ། །ཙུ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་སྤྲུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་

མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ལུས་སྤར་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་ཕུལ་བས་དེ་དག་རེ་རེའི་དྲུང་དྲུའང་ལུས་དུ་མར་

སྒྲུལ། ལུས་རེ་རེ་ལའང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དུ་མར་སྒྲུལ་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཕུག་འཛེལ་བ་དང་།

ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ལས་མཆོད་པའི་ཚོགས་རབ་འབྲམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་དམིགས་ཏེ་ཕུལ་བས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཟག་

པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་པར་བསམས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་

@051B ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་གྱི། །རྟག་དུ་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག་ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགོ་

དོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་དེ་འབྱོར་ཤོག །དེ་བཞིན་རང་

སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བདེ་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ། །བཅུད་ལ་བཏང་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། ༥ གཉིས་པ་སྟོད་

ལ་བཏང་བའི་ཚུལ་ནི། རང་རེའི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་

སྟོད་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་བཏང་བས། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་སྟོང་དུ་མ། ཆོར་མ། གྲོ་མོ། གསེག་མ། ངམ་གྲོག་ གཤམ་ས་ལ་

སོགས་པ་མ་དག་པའི་སྟོད་ཐམས་ཅད་གནས་འགྱུར་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རང་

@052A ༄། བཞིན་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ། ཐ་གྲུ་ཆེ་བ། ཡངས་པ། རེག་ན་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ། དྲི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་

བ། ཅན་དན་སྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དྲི་བསྐྱང་དང་ལྡན་པ། ལྷའི་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཅུལ་དུ་བགྱམ་པ། མཐར་ཐིན་པོ་ཆེའི་ཕ་

གུས་བཅུགས་པ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ལྷ་ཏིག་གི་ཕྱེ་མས་གྲམ་བྱར་བདལ་བ། ལྷུང་པ་ལ་དང་། ཀྱ་ལྷ་ཏ་དང་། བསྐྱ་འགྱིང་།

ཞིང་ལྷེ་མས་པས་ཁབས་པ། རྩ་བུ་སྒྲ་ཚོགས་སྐད་སྒྲན་པ་སྒྲོགས་པ། དགའ་ཞིང་འཕྱོལ་ལྷིང་བས་བརྒྱན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་

མཚོ་དང་། རྩིང་དང་། ལྷིང་ཀ་དག་གིས་མཛོས་པར་བྱས་པ་སོགས་དག་པའི་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་

འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་མཚོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་། ཞིང་དེ་དག་ན་ཡོད་པའི་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་

@052B བུའི་ཕུན་ཚོགས་འབྱོར་པ་ལས་ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དྲིགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་སོང་ཞིང་། བྱང་རྩལ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་

རྒྱུ་ཤ་སྟག་བྱང་བར་བསམས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བེ་

རྒྱུ་རྩི། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་བྱ་དང་ནི། །ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་

སྒྲོལ་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༥། གཉིས་པ་ལོངས་སྟོང་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་

ཀྱི་རིམ་པ་ནི་སྤར་བཞིན་བྱ་ལ། རང་གི་ལོངས་སྟོང་ཟས་གོས་གནས་ཁང་འཁོར་གཡོག་སོགས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོངས་

སྟོང་དུ་སྦྱལ་རྟེ། ཞིང་དེ་དག་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤར་བཞིན་བཏང་བས་དེ་དག་རེ་རེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་

@053A ལྟོ། །འདས་པའི་ལོངས་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཤིང་།

སྤྲུག་བྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་སྤྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བསམ་མོ། །སྤྲོ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་ཡིད་

བཞིན་གྱི་ལོངས་སྟོང་གི་རྣམ་པར་ཡུལ་བས་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་པར་སེམས་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། ༥།

གསུམ་པ་དག་ཅུ་གཏོང་བ་ནི། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྤར་ཞིག་པ་རྣམས་བཏང་དུ་མེད་པས། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་

རྣམས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དག་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་གཏང་དུ་རུང་སྟེ། འདས་པའི་དག་བའི་ས་བོན་ནམ། བག་ཆག

བཏང་དུ་ཡོད་ལ། ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་དག་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་དུ་རུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དག་བ་

@053B དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཡངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་གྱང་།

དག་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚྲགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བདག་གི་དག་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉི་བར་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་བར་

མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཅུ་གཏོང་བའི་རྩལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དག་ཅུ་སྟོབས་རྒྱུང་བ་དུད་འགོ་ལ་ཟན་ཆངས་ཅིག་གིན་པ་ལྟ་

བུའམ། ཞར་ལ་བྱང་བའི་དགེ་བ་སྣ་འགའ་ཙམ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཞིང་གི་རིམ་པ་དེ་དག་ལ་ཆ་ཚང་བ་རེ་རེ་བཏང་བས། ཡུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་

@054A ལྷ། །བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ཚང་བ་རེ་རེ་རྟེན། ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་རྒྱད་ཚོས་སྤྱའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་

བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱེངས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཕན་སྐྱེལ་ན། ད་ལྟ་གཏོང་སེམས་ཀྱི་མོས་པ་མ་སྐྱེངས་ན། ད་གཟོད་རྩེ་ཏུ་ཡང་དངོས་

སུ་གཏོང་བ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་བར་ལག་བཟང་གིས་ཉུས་པ་ལས་གསུངས་ལ། ད་ལྟ་ནས་གཏོང་སེམས་སྤངས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ན་

གོམས་པ་ངང་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ལུས་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱལ་པོ་ལས་

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་

དཔའ་བོའི་ཞལ་ནས། གཞན་པན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་དེ་ནི་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་དོན་གྱིས་

@054B ཉུགས། །ཞེས་དང་། འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཕྱིས་སུ་ཅི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་སྤོངས། །རབ་བདུན་ལ་སོགས་དཔེར་བླ་མང་། །ཞེས་དང་།

སྤྱིས་རབས་ལས། མཐོང་ཞིང་ཐོས་སམ་རྗེས་སུ་བྱན་ཡང་རུང་། །རེག་གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་ལ་པན་པ་

ནི། །བདེ་དང་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་བགྱིད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་བཏང་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་

ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་

ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱུར། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་

འདས་གྲིས་གསུངས། །གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྒྲུང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་ཀྱང་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་

@055A ༄༅། །བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བའི་ཟས་གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་བརྟེན་

ཅིང་རང་ལ་སྤྱད་པས་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟང་བ་དང་། རང་ལ་སྤྱད་པ་མེད་ཅིང་། །གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་བརྟེན་ན་ཉོན་མོངས་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟང་བར་གསུངས་ཤིང་། །གཞན་ལ་བསྤོས་པ་མིའི་འགྲོ་བ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས་བདག་གིར་བྱས་པའི་

ཆོ། རང་དོན་དུ་ཀྱ་སེམས་གྲིས་སྤྱད་ཅིང་རིན་ཐང་ཚད་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་ན། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྐྱབ་བཏུས་

ལས། བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་བསྐྱེད་རོ་སྟོམ་དུ་བསམས་ནས་སྤྱད་ན་ཉིས་པ་མེད་དེ།

@055B བཅ་རྟག་ཏུ་རྩེ་བོའི་ལས་བྱེད་པ་གང་གིས་འཆོ་བ་བདག་གི་རྩལ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་གཞན་ལ་བསྟེན་གྱིང་། སྦྱོར་

བས་རང་གིས་ཡོངས་སྟོན་ན་སྟོང་པོ་མེད་དོ་སྟོམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འགའ་ཞིག་གིས་

དེ་ཁོ་ན་མ་རིག་པར་མ་དད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཏོང་བའི་སེམས་རོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་འདི་ལ་ནི་འགའ་

ཞིག་གིས་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁའ་ལྔ་ཀྱི་ལུས་པ་སྟོང་རྩེ་བོ་བསྟོམ་པའི་རྩལ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པའི་ཕན་ཡོན་སེམས་

པ་མང་དུ་བཏང་ན་སྟོན་ལྷགས་འཕེལ་བས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཆོགས་

འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྩ་འབྲུག་རིང་དུ། །ཡོངས་སྟོན་གནས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་བྱུང་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟོང་རྩེ་

@056A ཨྲ། །བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་། །བཙམ་ལྡན་

འདས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་གཟུང་ཞིང་

རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ་སྟིང་

རྩེ་ཆེན་པོའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་

འདས་དཔེར་བགྱིན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཙམ་ལྡན་

འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱི་

@056B ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་པ་དེར་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྤིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། ༥ །དེ་སེམས་པའི་རྩྱལ་ལ་གཉིས། བཅུད་གྱི་ལེན་པ་དང་། སྟོང་གྱི་ལེན་

བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྟེལ་མར་སྦྱང་། །ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

སྟུག་བསྐལ་རྒྱ་བཙས་རང་ལ་སྦྱང་བའི་སྟོན་སྟེང་རྩེ་བསྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་སྦྱིམ་

ཕན་ཆད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། སྟུག་བསྐལ་འགོ་བ་རིགས་ལྡུམ་དུ་གྲུ་སྟོང་བར་འགྱུར་

བ་ཐམས་ཅད་སྦྱི་གྲིས་གཞར་བ་བཞིན་དུ་ནག་ཕུང་དེ་ཆོ་འདི་ཉིད་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་སྦྱངས་ནས། ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་

@057A ༄། །འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་ལེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཆོ་མཇུག་འདི་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་

བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན། ད་ལོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་བླངས་ནས་སང་གནངས་ཕྱིན་ཆད་སྐྱུག་ཀྱན་

མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་སྤྱི་མ་དང་། སང་གནངས་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་དེ་

རིང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་བླངས་ནས། སང་ནང་པར་ཕན་ཆད་སྐྱུག་ཀྱན་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་

ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཀྱན་བླངས་ནས་གནས་གཞན་དུ་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའམ། རང་གི་གམ་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། ལེན་པ་

ནི་རང་གཅེས་འཛིན་སྟན་དབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་རང་གི་སྟོང་ནང་དུ་ལེན་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་

@057B ཅན་དཔྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་འབྱས་བུ་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྐྱི་གྱིས་གཞར་བ་བཞིན་དུ་ནག་ཕུང་དེ་རང་གི་སྟོང་ནང་དུ་བླངས། རང་

གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་དུ་རྩལ་སྟེ་སྒྲིན་ནས་བྱལ་ཏེ་ཟད། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་དེ་དག་གྲུང་སྒྱུག་ཀྱན་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡི་དྲགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས་དང་། དུད་འགྲོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས་དང་། གླིང་བཞི་གླིང་

ཕྱན་བརྒྱད་ན་མིའི་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་ནམས་ལ་སོགས་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་། ཚངས་རིས་

ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལུ་བཞིའི་

སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས་གྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་འབྲས་བུ་སྒྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གྲིས་གཞར་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲིང་ནང་དུ་སྤར་བཞིན་

@058A ༄། །སྒྲངས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་རྩལ་སྟེ་སྒྲིན་ནས་བྱལ་ཏེ་ཟད། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྒྱུག་བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་

དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པ་བར་མ་དོའི་སྒྱུག་ཀྱན་སྒྲངས་པས་སྤར་བཞིན་བསམ་མོ། །མདོར་ན་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱས་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དམིགས་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། རེ་རེ་ནས་སྦངས་

ཤིང་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་བསམས་ན་གཞན་དུ་ཆེའོ། །ལམ་ཞུགས་ཉན་རང་ལམ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་

པ་མན་ཆད་རྣམས་ཀྱི་འང་སྤང་བྱ་སྤྱག་ཀུན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡོད་པ་རྣམས་ལེན་པའི་རྩལ་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་རྣམས་

ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ལེན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ལྷ་མའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྟ་བར་གསུངས་པས་དེ་དང་མཚུངས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་སྟོད་

@058B ཀྱི་ལེན་པའི་རྩལ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད། དག་པའི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤལ་སྤྱག་ཏུ་སྤྱར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་ཀུན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན་ཅིང་། བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་

བའི་སྒོ་ནས་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་སྦྱང་བའི་ཆོས་འདི་ནི་འགོང་པོ་འགོང་རྗེངས་གྱི་ཆོས་ཞེས་ཤལ་བོ་པས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་ཚུལ་འདི་གང་

ནས་བཤད་སྟུང་ན། ཕལ་པོ་ཆེའི་རྟོག་བཟང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱུར་བར་ནི་མོས། བདག་

ཉིད་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཉི་བར་འཆོ་བའི་ལུས་སུ་ནི་བསྐྱུར། ཞེས་དང་། མཆོག་གི་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དཔྱལ་དུད་འགྲོ་

གཤེན་རྗེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། །མི་ཡི་གནས་རྣམས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སོགས། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་ལ་

@059A ༄། །བབས་གུར་འགྲོ་བ་བདེ་བར་ཤོག །ཅེས་དང་། བྱམས་པ་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་ཅེ་མན་ཆད་

མནར་མེད་ཡན་ཆོད་དང་། །འཇིག་རྟེན་བགྱང་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས། །བདེ་བར་གུར་ཅིག་

སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་གིས་སྒྲུང་། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀླུ་སྐྱབ་གྱིས། བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག །

ཅེས་དང་། ཞི་བ་ལྷན་གྱི་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བར་གྱིས། ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་སྐྱོན་བཅས་

གཞན་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་།

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། ཟུར་དུ་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བ་

@059B དང་། རྒྱལ་པོ་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དག་ཡང་དག་བཞེ་བར་མ་བྱས་ན། རྒྱལ་པོ་

ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། ཅེས་དང་། དེ་ལྷན་བདག་གཞོན་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཕྱིར། །

བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་ཅིའང་རུང་། དེ་ཀུན་

བདག་ལ་སྒྲིན་གྱར་ཅིག་ ཁྱིམ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། བདག་པས་གཞན་གཅིས་

སྤྱག་པ་སྒྲིན་ནས་ནི། ཉེ་ལྷར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཆོག་དུ་གསུངས། ཁྱིམ་དང་། སྒྲོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྤྱི་བོ་ཉོན་མོངས་དུག

གིས་དགྲ་གས་པ་ཡིས། ཁྱི་དག་ཅུང་ཟད་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ། ཉེ་ཡིས་བདག་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡི། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དུ་ལྷུང་

@060A ༄༄༅། ཡང་སྤྱ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཡང་རུང་། ཉེ་ཀྱན་བདག་གིས་དང་དུ་སྒྲུང་བར་བཤུ། འཇིག་རྟེན་སེམས་ནི་མཆོག་

དུ་བདེ་བ་ཡིས། ཆོམ་ནས་རྟག་དུ་དག་བ་བྱེད་གྱར་ཅིག་ ཁྱིམ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། རང་གི་ལུས་དང་སྒོག་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་

ལ་བཏང་བར་བྱ། ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱ། སྤྱིག་པ་ཀྱན་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མདོན་འདོད་དང་།

བསོད་ནམས་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་དང་། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་བསམ། ཁྱིམ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སྒོག་ཉིད་ནི། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་བཞིན་བཏང་

བར་བྱ། ཞེས་དང་། རྟོག་ཆགས་ཀྱན་གྱི་སྡིག་པ་ནྟམས། བཅས་ཅད་བདག་ལ་སྤྲིན་པར་ནི། ཉེ་ལྟར་སྡིག་པ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བ་པོ་ངས་

པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྒྲུང་། ཞེས་དང་། གཞན་ཀྱན་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་ཉིན་ལ་གཞན་དུ་བྱ། ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་རྒྱན་ལགས་

@060B ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་བདག་ལ་སྤྲིན། བདག་གི་དགོ་བས་དེ་ཀྱན་བདེ་བར་ཤོག ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་སྒྲོ་གསུམ་རེ་རེས་ཀྱང་། །

བུམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་སོགས་ལྟ་བུར་ཤོག ཅེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བསྟན་ཆོས་པ་ལ་ཆེ་བ་ནས་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ཉན་

རང་དུ་རིགས་ངེས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་རུང་སྒྲུལ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་

པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱིས་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ངས་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་ཏེ། མཆོན་བརྗོད་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་

གྲིངས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་མང་ངོ། འདྲ་ལྡན་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་བྱང་བའི་ཆོ།

གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཏོང་ལེན་གཉིས་བྱང་བའི་

@61A ལྟེ། ཆོན་རང་གི་རྒྱུང་ཕྱིར་སྒྲོལ་ནས་འགོ་བའི་ཆོ། ལུས་ལོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་བྲུབ་གྱི་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་དང་ལྡན་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱུང་ནང་དུ་རྩལ་པའི་

ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཀློན་འབྱུང་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྲིང་ནང་དུ་གླངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་

ཅད་སྟུག་ཀློན་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ། འདྲ་ལྡན་གོམས་ན་རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པས་སེམས་མི་ཡིངས་ཤིང་བྲན་ཤེས་

དང་ལྡན་པས་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ངོ། གཉིས་པ་རྗེས་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགོ་ཅུ་

གསུམ། །ཇེས་གྱི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་པ། །སྟོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚིག་གིས་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་

@61B དུག་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལས་དུག་གསུམ་སྦྱས་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་དག་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་དུ་

སོང་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དེ་དག་གིས་ཚད་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དུག་གསུམ་

མེད་པའི་དགོ་ཅུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྦྱང་རོ། །འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉིན་

མཚན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲོམ་རིམ་ལས། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་འགོ་ཡང་རུང་། འགྲོང་ཡང་རུང་། སྟོད་ལམ་ཐམས་

ཅད་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པར་བྱ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བ་ཚིག་ཏུ་

བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་། བདག་ལ་དེ་དག་སྒྲིག་སྒྲིན་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྒྲིན་ཤོག །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བདག་ལ་སྒྲིན། །བདག་

@62A ༄། །གི་དགོ་བས་དེ་ཀུན་བདེ་བར་ཤོག །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྒྲིན་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་དགོ་ཀུན་གྱིས། །འགྲོ་བ་བདེ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་རུས་ཤིང་དང་བཅས་པས་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །ཤར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་

ནས། ངའི་གདམས་ངག་འདི་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་ཐག་རིང་པོའི་ལུས་བཞིན་དུ། ལྷམ་མེ་རྒྱུང་ངེ་བ་ཅིག་གིས་ཀྱང་མི་འོང་། རྩོ་

འབྱོང་རྒྱལ་ལ་བཏང་བ་ལྟར། འབྱོང་ན་ངེ་བ་ཅིག་གིས་མི་འོང་། རྒླག་ཆུ་རྩོན་མོ་ལྟར་འཇམ་ཉོག་གོ་བ་ཅིག་གིས་ཀྱང་མི་འོང་། དཀར་ན་ཞོ་

དམར་ན་ཁྲག་ཟེར་བ་ཅིག་གིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འབད་ན་ལུག་ཁྲོད་ནས་བོང་བུ་འཐོན་པ་ལྟར། གཞོད་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་

ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། འདི་རུང་ངམ་མི་རུང་བཏུབ་བམ་མི་བཏུབ་བྱའམ་མི་བྱ་སྒྲམ་དུ་ཕྱིན་ཆུམ་གྱིས་ལུང་པ་བཀང་བས་མི་འོང་།

@62B གསུང་། མར་ཤེས་སོགས་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོད་བདག་གཞན་བཟེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

བྲམས་སྤིང་རྗེ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་བསམ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་བྱར་དུ་མ་མཛད་དོ། ༥ །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་

བ་ནི། དེ་ལྟར་བྲམས་སྤིང་རྗེ་སྤྱོད་ས་པས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་རྒྱས་པ་དེ་གང་ན་ཡོད་སྟུང་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་

དང་། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འང་གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་མངའ་མོད། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་

ཇི་སྲིད་བར་ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དང་འོད་ཟེར་སྒྲ་རེ་ཙམ་བཀྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་

གྲངས་མེད་པ་མྱང་འདས་ལ་འགོད་རྒྱས་པའི་གོ་འཕང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟོད་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་

@63A ༄། །པའི་གོ་འཕང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དོན་གཉིས་མཐར་

ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་གི་ཕན་ཡོན་དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར། །

གཞུང་གི་མའི་བྱང་སྟོན་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་ཀྱན་གྱིས་རབ་བཀའ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས།།

གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བདུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་

སོ། །བསྐྱབ་བདུས་ལས། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་སྟོན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

@63B བཤད་པ་ལྟར་དོ། ༥ །གཉིས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པ་ལ་ཟླ། རྒྱུན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་

ནས་བསྟན་པ། སློའབྱོངས་པའི་ཚད། སློ་སློང་གི་དམ་ཚིག། སློ་སློང་གི་བསྟན་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློད་བཅུད་སྒྲིག་པས་ཁོལ་བའི་ཆོ། རྒྱུན་ངན་བྱང་རྩལ་ལམ་དུ་བསྐྱར། ཁྲིམ་གསུངས་ཏེ། སློད་ཀྱི་འཇིག་

རྟེན་མི་དག་བཅུའི་བདག་འབྲས་ཤིན་ཏུ་བདོ་ཞིང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ལས་མིད། བྱ་རྒྱུ་ལས་ངན་སོག་པ་ལས་མིད་ཅིང་།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནག་གྲོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་སྐྱུ་འབྱུང་པོ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་ནས། སྤྱིར་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་གཞོན་འཆོ་མང་། བྱེད་

པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་རྒྱུན་ངན་དུ་འཛིངས་པའི་སྐྱབས་འདིར། ཆོས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་

@64A ༄། སྒྲོར་ཞུགས་ནས་འགལ་རྒྱུན་མཐུན་རྒྱུན་དུ་འབྱེད་ཤེས། བར་གཞོན་གྲོགས་སུ་འབྱེད་ཤེས། གཞོན་བྱེད་

ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གོམས་ན་རྒྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་འཆར་ཏེ། དགེ་བའི་

བཤེས་གཉིན་སྤྱན་སྤྲེལ་བའི་ཞལ་ནས། ཤེད་པ་ལ་བྱིད་སྒོ་སྒྲོང་བ་ལ་རྒྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་ཤར། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེ་བར་སྒྲོང་བ་ངོ་

མཚར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༥། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱེན་ངན་ལམ་དུ་བྱ་བ། སྒྲོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསམ་གསུང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྒྲོམ་དུ་སྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིད་ཅིང་འགྱུར་བ། སྤྱག་ཅིང་ཤོངས་པ།

@64B ཡུལ་རང་ཡུལ་ལམ་མི་ཡུལ། གནས་གྲོང་གསེབ་དང་དགོན་པ། གྲོགས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་

སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། དཔེར་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་གང་བྱང་ཡང་སྤྲིའི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

མཐའ་མེད་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་དུ་མ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གོ་བདག་གི་

འདིས་ཆོད་པར་གྱུར་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་དང་བུལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐལ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སྤིང་རྩེ་གོམས་

པའི་དོན་ད་གྲུབ་སྟེ་བྱུང་། ལེགས་སྒྲམ་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་རངས་པར་བྱའོ། །སྤྱིད་ཅིང་འཇོམ་པ་དཔེར་ན། ཟས་གོས་

གནས་ཁང་གོགས། ཕྱིའི་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་གྱིས་མི་ཕོངས་ཤིང་འབྱོར། ནང་གི་རྒྱུན་རང་གི་ལུས་སེམས་ནད་གཞི་

@65A ༄༄༅། །འཁྲུགས་པའི་དབང་གིས་སྒོ་བྱར་གྱི་མི་བདེ་བ་མེད། རང་གི་དད་སོགས་ཆོས་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ཆོ། སྤྱིར་

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྲིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་

དབེན་ཞིང་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཛོམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་བསོད་ནམས་སྟོད་མ་ནས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་

གོར་མ་ཆག་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཕུན་ཚོགས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་རྩེལ་གྲིམས་

རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བྱས་པའི་ཚོགས་གསོག་པའི་སྟོལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་ཕུན་ཚོགས་

འབྱོར་པའི་ཚོ། ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དེགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་བ་མང་ཞིང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

@65B ཅུང་ཟད་བྱུང་བའི་ཚོ་ཞུམ་ཞིང་ཡི་ཆད། སྟོ་ཤི། སྤྱིད་ལུག་པའི་རྒྱུན་དུ་སོང་བ་མང་། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་སྤྱིད་ན་སྤྱིད་བྱུག །སྐྱུག་ན་སྐྱུག

བྱུག་པ་ཅིག་དགོས་གསུང་བར་གདའ། ༥ གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསག་སྐྱུང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བྱ་བ་ནི།

སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟན་ཐབས་ཀྱི་མཚོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཅིང་

བདེ་བ་འདོད་ན་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་དངོས་པོ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་གང་ཡིན་གྱང་སྤྲིའི། བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་

བྱས་ཤིང་། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ། སྟོམ་པ་སྟོག་འབར་གྱི་སྟོན་ལམ་ལྟར། བདེ་སྤྱད་ལེགས་ཉེས་

གང་ཅིའང་རུང་། །བདག་གི་དོན་དུ་གང་འགྱུར་བ། །དེ་དེ་བདག་ལ་བྱུང་པར་མཛོད། །ཅེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། ༥ །གཉིས་པ་སྡིག་པ་སྦྱོང་

@66A ༄། །པ་ནི། ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་

བཀྱིས་ཤིང་བཀྱིད་དུ་སྦྱལ་བ་ནམས་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱའོ། ༥ །གསུམ་པ་གདོན་ལ་

མཆོད་པ་ནི། སྤར་གཞོད་བྱེད་བཀའ་ངེན་ཆེ་བར་སེམས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་ནས་བྱམས་སྤྲིང་རྩེ་

དང་། བཟོད་པ་གོམས་པར་བྱའོ། ༥ །བཞི་པ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་ཕྱིན་ལས་ཉུང་ནི། མཆོད་གཏོར་གཙང་མ་

ཇི་ལྟར་འབྱོར་པ་བཤམས་ནས། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བར་དམིགས་ཏེ། ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་ནམས་སྤྱན་

བྲངས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། ཆོག་བཞིན་དུ་ཕུལ་ནས། དམ་པ་གོང་མ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་

@66B གྲིས། ཇི་ལྟར་རྒྱན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་མཛད་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་བབས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞུགས། དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་འཁྱུངས་པ་བཞིན། བདག་

གི་རྒྱུད་ལའང་སྐྱེ་བ་གནས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཐོང་ཐོས་བྱམ་རིག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་

ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །ཅིས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། ༥ །གཉིས་པ་ཆོ་གཅིག་གི་

ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་ནི། སྟོབས་ལྔ་དག་ལ་སྤྱད་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་འཕེན་པའི་

སྟོབས་ནི། སྤྱིར་ད་ནས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་ཆོ་འདིའི་མ་གཤིས་ཚུན་ཆད་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལོ་འདི་ལ་དང་། ཟླ་བ་

@67A ༄། །འདི་ལ་དང་། བྱང་པར་དུ་དེ་རིང་གི་ཉིན་ཞག་སྤྲགས་འདི་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་

ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱ། དེ་དག་གི་དབང་དུ་ལྷས་ངག་གི་སྟོན་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་སོང་བ་བྱ་སྟེ་མ་པའི་འཕེན་པ་དྲག

རྩ་བ་ཏང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་སོགས་ནས། བྱང་པར་དུ་དེ་རིང་ཉིན་ཞག་སྤྲགས་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་

ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཡེ་མ་བྲལ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་རྩ་བྱས་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མི་

འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྷ་ཇི་ལྷར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སོ། ། སྟེ་གཉིས་པ་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་

@67B རིན་པོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་བ་གནས་པ་གནས། 14c6 །པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩལ་གྲིམས་ལས་བྱུང་

བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ། སྟེ་གསུམ་པ་སྒྲིན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི།

སྒྲུབ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་འཛིན་དང་དེས་བྱངས་པའི་རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཞིང་། གཞན་ཡལ་

བར་འདོར་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིན་འབྲིན་ཅིང་སྟོང་བ་ལ་འབད་པ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས།

བདག་ནི་བསྐྱེད་ཏེ་བསང་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སྤྲིའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དབྲུ་ལ་འདུད་པར་

མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ། ༥ །བཞི་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། སྤྱིར་འཁོར་འདས་གྱི་དགོ་ཚ་ཀྱན། བྱད་པར་

@68A ༄། །དུ་རང་གི་སྟོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དུས་གསུམ་དང་འཕེལ་བའི་དགོ་ཚ་རྣམས་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས།

སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཀྱན། བྱད་པར་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གནས་པ་གནས་པ་གོང་

ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་སོགས་སྟབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྟར་བར་བྱའོ། ༥ །ལྔ་པ་གོམས་པའི་

སྟོབས་ནི། གོང་དུ་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུས་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་

དུ་འདི་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིད་འཇུག་ལས། གྱིས་པས་རང་གི་དོན་བྱས་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་

གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱད་པར་སྟོས། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་སྐྱོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་

@68B པར་འབྱུར་ཏེ། གོམས་ན་སྤྲ་བར་མི་འབྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

སྟོན་དང་བཅས་པའི་སེམས་འདི་ལ། །ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་གཅིག་གཤའ་སྟེ། །གང་ལྟར་བསྐྱབས་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །སྟོབས་ལྡེ་

མན་ངག་དེ་ཉིད་འཆི་ཁའི་མན་ངག་དང་སྐྱར་ན། ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བའི་གདམས་ངག་ནི། །སྟོབས་ལྡེ་ཉིད་ཡིན་སྟེད་ལམ་གཅེས། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་རྒྱ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྟོབས་བཞིའི་སྟོ་

ནས་སྐྱུངས་ཏེ། ང་ཉིད་ཤི་ནའང་རུང་མོད་སྐྱེམ་པའི་སྟོན་ས་འཆི་ཁར་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་བབྱུང་

བ་གང་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཚོགས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ། ཅི་ལའང་ཆགས་པའི་གཞི་མེད་པ་

@69A ༄། །གལ་ཆེ་སྟེ། དག་སྟོང་འཆི་ཁར་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་ལུས་གནས་སྐབས་

གསུམ་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མེར་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱང་བའི་མཐའ་མང་ངོ། །ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་འང་གཅིས་འཛིན་དོར་བར་

བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདིས་རིགས་དྲུག་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་གནས་

བཅས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྟེད་དེ། ཟས་གོས་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་དོན་དུ་གཉིར་བའི་ཕྱིར་མི་དག་བ་བཅུ། མཚམས་མེད་

ལྷ་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དུ་མ་མངོན་པར་འདུག་ཏེ་སྤྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་མེད། ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐལ་

མི་བཟད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཇིགས་གནས་རྒྱང་ལ་འཇིགས་

@69B གླེ་བ། །འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུས་འདི་ལ། །སྤྱིག་དག་བཞིན་ལྡང་མི་བྱེད། །ལུས་གང་བཀྱས་དང་སྐྱོམ་སོགས་ནད། །གསོ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་

འདོད་པས། །བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྲགས་དག །གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྐྱགས་བྱེད། །གང་ཞིག་ཁོ་དང་རིམ་གྱོའི་ཕྱིར། །ཕ་དང་མ་ཡང་

གསོད་བྱེད་ཅིང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྟུས་ནས། །མནར་མེད་པར་ནི་བསྐྱེད་འགྱུར་ན། །མཁས་པ་སྤྱིག་ལུས་འདི་

ལ། །འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་དང་མཆོད་བྱེད་གྱི། །སྤྱིག་འདི་ལ་དག་བཞིན་དུ། །ལྟ་བར་མི་བྱེད་བརྟུས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་

ཕན་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངན་པ་སྦྱང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་སྐྱེའི་

ངང་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། ༥ །གཉིས་པ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། །སྒྲུམ་པ་འཕེན་པ་རིང་བྱང་བར་

@70A ༄། །གསུམ་བུ་ང་དོ། ༥ །གསུམ་པ་སྤྱན་འབྱིན་གྱི་སྟོབས་ནི། །ཉོན་མོངས་གྱི་ཉིས་དམིགས་དྲན་པར་བྱས་ནས་དུས་ནམ་

དུའང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་གོ་བགོའོ། ༥ །བཞི་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་

དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བདག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྟོན་ལམ་བྲག་ཏུ་གདབ་པར་བྱའོ། ༥ །ལྔ་པ་གོམས་

པའི་སྟོབས་ནི། ལུས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་མགོ་བྱང་གཞོགས་གཡས། འབྲམ་པ་གཡས་ལག་པ་གཡས་པ་ལ་གཏད། ལག་པ་

གཡས་གྱི་སྟོན་ལག་གིས་སྒྲ་བྲག་གཡས་གྱི་རྒྱ་བ་བཀག། ལག་པ་གཡོན་པ་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག། ལྷ་བྲག་གཡོན་

པའི་རྒྱང་འགོ་འོང་གི་གཏོང་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བར་བྱའོ། །འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འཕོ་བའི་མན་ངག་ཅུང་ཆེ་བ་ནི་

@70B མང་སྟེ། འདི་ཀུན་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ༥ གསུམ་པ་སྟོ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། ཆོས་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། སྟོང་རྒྱུ་འཇམ་ཟད་པར་

བྱ་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བདག་འཛིན་གྱི་གསོལ་འདེབས་སུ་འདུག་གམ། དམའ་འབེབས་སུ་

འདུག་བརྟགས་པའི་ཆོ། གསོལ་འདེབས་སུ་འདུག་ན་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ནོར་བ་ཡིན། དམའ་འབེབས་

སུ་འདུག་ན་ཆོས་ལམ་དུ་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་སྟོ་སྟོང་རྒྱུ་ལ་གཤའ་མར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་པ་སྤང་ལ་

མཇལ་བའི་ཁྱུ་ལི་རིང་མོ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཆོ་རང་གིས་རང་ལམ་བྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དབང་

@71A ༄༄༅། །པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་དེ་ཀྱན་ལ་ཆོས་བྱང་ནས་འདུག །ཐུགས་རྒྱུད་འཇམ་

འབོལ་གྱིས་སོང་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དཔང་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེས་མི་ཕན། གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་

པའི་ཆོ། རང་གིས་རང་མི་བསྐྱུ་མགོ་མི་གཡོགས་མི་ཁྲེལ་བ་ཞིག་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་མི་འདོད་ཤོས་^(x)་ཞིག་ལ་^(x)་

སྒོ་སྤྱངས་པས་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཆོ་སྒོ་འབྱེངས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་ཏུ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

བསྒོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་བར་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲགས་མིན་སོགས་རྒྱུན་ངན་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་། གཏོང་ལེན་

གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་དོན་བྱུང་སྟུམ་ནས་དགའ་མགུ་རངས་པ་མ་གཏོགས་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཏུ་མི་འགོ་བར་

@71B གོམས་བྱུང་པའི་ཆོ། གཉིན་པོའི་ཐོག་མའི་ཆད་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། མདོར་ན་སྒོ་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་ཆོ་མི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བའི་ཆོ། ཡིད་

མི་བདེའི་རྒྱུན་བཙུགས་ནས་ཁོང་ཁྲོས་དག་ཅུ་འཛོམས་པ་དེ་མཆང་ཆེ་སྟེ། ཤ་བོ་པའི་ཞལ་ནས། འགའ་ཞིག་ན་རེ་ངེད་ཀྱི་དགོ་

བཤེས་པ་ཐུགས་མ་བདེ་ཟེར་ཏེ། དེ་ཀྱན་ལས་སྐྱར་པ་ཆེ་བ་མེད་དམ་སྒྲམ་གསུང་། སློ་འབྱོར་ས་པའི་ཆད་དངོས་ནི། བྱང་བའི་ཆད་ནི་

ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་སེམས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྦྱོང་གི་བར་རང་རང་

གི་སྐབས་ཀྱི་སྦོང་བའི་ཐོག་མ་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་མི་གཞོན་ཅིང་སྦྱིང་པོ་ལེན་པའི་སྒོ་རིག

བཅས་མིན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སློ་འབྱོར་ས་པའི་རྟགས་ནི། འབྱོར་ས་རྟགས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་

@72A ༄། །རྒྱལ་གྱི་སེམས་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྦྱིང་པོར་མཐོང་ནས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཉེས་པ་ཤ་ཞིབ་ལའང་འཛོམ་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

འཛོམས་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྲན་འཛུགས་པས་དཀའ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ། ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་དང་མི་

འབྲལ་བས་དག་སྒྲིང་ཆེན་པོ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་རྣལ་

འབྱོར་པ་ཆེན་པོའོ། །ཡིངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲ་ཙཱ་ཙན་ཡིངས་པའི་ཆོ་རྟེན་འདྲེགས་ཀྱང་

མི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ། མི་འོས་པའི་ས་ནས་སྒྲོ་སྒྲུར་སོགས་མི་སྟོན་པ་སྒྲོ་བྱར་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་། ཁ་ཟེར་འཕྱར་ཁ་གཏོང་བ་སངས་

@72B རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའང་མང་། རང་རེས་ལས་ངན་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག །གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །གཞན་དག་

གཞོད་པར་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་འཕྱར་ཁ་གཏོང་ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སྐལ་ལྡན་གྱུར། །ཅེས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བྱུང་བའི་

ཆོ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་སུ་གདའོ། ༥ །བཞི་པ་སྒྲོ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདེམ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་གཉིས་

ལས། དོན་ཚན་མཐུན་པ་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟན། ཅིས་གསུངས་ཏེ། གློ་སྦྱོང་ཁས་

སྦང་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གློ་སྦྱོང་ཐོ་ཙོར་མ་སོང་བ་དང་། གློ་སྦྱོང་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ཅག་གློ་སྦྱོང་བ་

ཡིན་པས་འདི་ཙམ་གྱིས་མི་གཞོད་ཟེར་ནས་བཅས་པ་སྤྲོ་མོ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དང་གློ་སྦྱོང་འདི་ཡོད་ན་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཟེར་ནས།

@73A ༄༄༅། །ཐེག་པ་སྤྱི་འཇུག་ལེན་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གཏན་མི་བྱ་བར། ཀ་རི་ཀ་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་མན་ཆད་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱ་བཞིར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གློ་སྦྱོང་བའི་མིང་བཏགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ས་གཉན་

བརྒྱུ་ཤིང་གཉན་གཅོད། རྩ་གཉན་དཀྱུག་ །འགོ་ནད་ཀྱིས་གང་བའི་སར་འཛུལ་མེད་དུ་འགྲོ། དམ་ཉམས་འཆལ་པ་འདྲེས་བྱེད་སོགས་

དང་ལྟ་སྦྱོང་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་ཞིང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བར་བཀའ་

བརྒྱད་ནམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ༥ །གསུམ་པ་ནི། སྒོ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ། དབྱ་གཉིན་བར་མ།

བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ། མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ཀུན་ལ་སྟོགས་རིས་མེད་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ནམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་ཀྱི་

@73B སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྤིང་རྗེ་བྱེ་བྱག་མེད་པར་གོམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བྱ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་སྟོགས་

རེ་བ་དང་ཉི་ཆོ་བའི་གཉིན་པོ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བྱག་མེད་པ་སྤྱིའི་གཉིན་པོར་འགོ་བའི་རྩལ་ཤེས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་

ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་སྦྱིབ་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱོར་བར་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འོང་བ་ལ་འདི་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དཔག་འཇུན་སྒྲོང་ལེན་དཔག་

དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཀྱན་ལ་དྲག་འཇུན་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་ཁོང་ཁྱོའི་རྒྱུན་བྱེད་ཅིང་མི་མ་ཡིན་ཀྱན་

གྱིས་འདི་དང་སྤྱི་མ་བར་དོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོན་དུ་བབྱང་ནས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་ཉོན་ཆེ། མི་ལ་ཡང་རང་གི་དྲིན་གྱིས་

@74A ༄༄༅། །བསྐྱེད་སྤངས་པ་དང་། ཉེ་གཡོག་ལ་འང་ནན་གྱིས་དྲག་འཇུན་བྱར་མི་རུང་སྟེ། བྱས་ན་སྤར་ཕན་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

དོན་མེད་དུ་སོང་ནས་ཁོང་ཁྱོའི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དྲག་འཇུན་སྤུ་ལ་བྱ་ན། སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་འབྱུང་ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད། ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་བསགས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བདག་འཇོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཆོས་

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདི་ལ་དྲག་འཇུན་བྱ་ཞིང་། གཞོམ་པའི་ཐབས་ལ་

འབད་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་འདི་ལ་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །འཁོན་དུ་བབྱང་ནས་གཡུལ་སྤྲད་དེ། །རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཉོན་

མོངས་པ། ཉོན་མོངས་འཛམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །བདག་ནི་བསྐྱེད་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་གྱང་སྒྲིའི།

@74B རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དབྱ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་སྤོང་བ་དང་། གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་

པའི་སྒོ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་གཅིས་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་འདི་དགོས་པས། རྒྱ་མཚན་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱ་གཉིན་བར་མ་ཡིད་ཏུ་འོང་མི་འོང་གི་རྒྱ་མཚན་སྒོ་བཏགས་ནས་ཆགས་སྤང་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་

བྱ་སྟེ། སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀུན་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱ་གཉིན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་

རྩང་མ་ཉིད། །སྒྲིབོ་དབྱར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དང་། །ཁྲོག་པ་ཉིད་ཏུ་མཆིས་པས་དེ་སྤྲད་ཏུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་

མ་མཆིས། ཁྲིས་སོ། དྲིགས་པ་ཆེ་བའི་སར་མཁར་རྩིག་ཟེར་བ་ལྟར། ཆོས་འབོ་བའི་སྒོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སྒོམ་

@75A ལྷོ་། ལ་ར་སྟོན་པ་ནི། བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱད། ཁེས་གསུངས་ཏེ། བཀོལ་བ་ལྔ་ལས། རང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགོན་

མཆོག་གསུམ་མཁན་སྟོབ་དང་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་དང་ཕ་མ་སོགས་དྲིན་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་མི་ལོགས་པ་རྒྱུད་དུ་བྱས་

ནའང་སྒྲིག་ཤིན་དུ་སྒྲི་བས་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་མ་ཤོར་བ་བྱའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱིན་དུ་རང་དང་གཞི་གཅིག་དུ་འདུ་བའི་ནང་མི་ཀྱན་

ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་མང་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱང་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བཅུན་ཀུན་རང་^(x) ལ་འབྲན་བདོས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་མི་ལེགས་པ་ཆུང་།

དུ་བྱུང་ནའང་། སླིང་ནས་ཡི་རང་འཛོར་བ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །འཁོལ་པ་རང་རེས་པར་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷོ་ར་

ནག་གོ་བའི་རིགས་ལོང་བས། དེ་ལ་དམིགས་སྤྱད་བཀའ་ནས་སྤྱད་དགོས་ཏེ། ཞེ་སྤང་གི་མེ་འབར་ན་སྒྲིང་རྗེའི་རྒྱན་ཐག་ཆད་ཟེར་།

@75B བ་ལྟར་འབྱུང་ཉིན་ཆེའོ། །ལུ་པ་རང་ལ་འདི་བྱས་མེད་ཀྱང་མིང་ཐོས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འདོད་ཅིང་། ཡིད་ཁར་མི་འོང་བའི་རིགས་ཡོད་པས། དེ་དག

ལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཀར་ནས་སྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཤིན་རྩ་འབྱུང་ཉི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་མཉམ་སྦྲེམས་པ་འོང་བ་ལ་

འདི་དགོས་ཏེ། རྒྱན་གཞན་དག་ལ་སྒྲོམ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སོགས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་། མཐུན་རྒྱན་འཛོམ་ན་འོང་ལ།

མ་འཛོམ་ན་མི་འོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། ཆོས་འདིའི་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཅིག་ལ་དེ་དག་མ་འཛོམ་ན་དེ་ཉིད་རྒྱན་དུ་བྱས་ཏེ་

གོམས་པར་བྱས་ན། ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་གང་ལ་འང་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་ཅིང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐོགས་ཐོན་

པར་འབྱུང་རོ། །ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་སྦྱོང་ལམ་རྒྱགས་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་རང་སོར་བཞག །ཅེས་གསུངས་ཏེ།

@76A ༄། །བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དུས་ཀྱན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་གསར་སྤྲུལ་གྱི་

ནམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་སྒོ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མདོན་

ཚན་རྒྱུང་ལ། དོན་གྱིས་ཆོད་ཆེ་བ་ཅིག་དགོས་གསུང་། །སྒོ་སྦྱོང་གི་སྒོར་ཞུགས་ནས་གཞན་སྦྱོན་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། །ཡན་ལག་

ཉམས་པ་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོང་སྦྱོན་ཆགས་པས་མི་དང་མི་མིན་ཀྱན་གྱི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་

འབྲུལ་པ་ལ་བརྟག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཞན་སྦྱོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཁོ་བོ་སྒོ་སྦྱོང་བ་ལགས་པས་

བརྟུབ་ཅུང་བྱུང་། །འོན་ཀྱང་དེ་དང་འགྲོགས་བརྟུབ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྟུང་ཏུ་སེམས་པ་དང་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ། །བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་རང་

@76B འདོད་ཀྱི་འཁྲིལ་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྒོ་སྦྱོང་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ཕྱིས་

བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚྲོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་བ་ནམ་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལའང་རང་དོན་དུ་རེ་བ་མི་བྱ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར་། །ཡང་དག་ཚེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནི་དེ་དག་དང་དོན་ཚན་མཐུན་པ་ཚིག་ལྷུག་གིས་སྟོན་པ་ནི། དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤྲང་། ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་ཁ་ཟས་བཟང་པོས་

ལུས་བཏྲས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དུག་དང་འབྲེས་ན་འཆི་བའི་སྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་

འཕང་འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཇིན་པ་དང་འབྲེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་

@77A ༄། །ཅད་མཁྱེན་པའི་སློག་རྩ་གཅོད་པས། དག་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མ་འབྲེས་པ་ལ་འབད་འཆལ། གཞུང་བཟང་པོ་མི་བསྟན།

ཞེས་པ་ནི་རང་ལ་ཅུང་ཞིག་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཟུང་ནས་ཁོང་ཁྱོའི་རྒྱན་འཛུགས་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་གཏན་བྱར་མི་ཅུང་སྟེ། བྱས་ན་དེ་དག་ལ་

དམིགས་ནས་བྱམས་སྟིང་རྗེ་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤགས་ངན་མི་གོད། ཅས་པ་ནི་ཀུན་ལ་སྟིང་ལ་གཟེར་ཞིང་དང་ཁ་སྟོག་པའི་

ཤགས་ངན་སྟེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས། འདིའི་དུས་སུ་བྱོད་གྱིས་ཉེས་པ་འདི་བྱས། ངས་གཙང་ཡ་མེད་བྱས།

བྱས་མ་བྱས་མི་ལ་མི་སྒྲུང་། ཞེས་ཤགས་གྱི་ཕྱིང་བ་ཤར་ར་བགྲང་ཙན་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡང་མེད་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། འཕྲང་མི་

བསྟུག་ཅས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་ཐུབ་པའི་ཆོ་གཞོད་ལན་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། ཆོས་འདིའི་སྒོར་

@77B ལྷགས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱར་མི་ཅུང་སྟེ། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྲལ་རང་ལ་ལེན་པ་དང་གཏན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་ལ་མི་དབབ་ཅས་པ་ནི་ཀུན་

སྟོང་སྟོན་ཆགས་པས་གཞན་གྱི་མཆང་འབྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གནད་ལ་དབབ་པ་སྟེ། དེ་འབྲ་བ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་བྱར་མི་ཅུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་

ན་སེམས་སྤྱོད་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲོག་ལ་བབ་པ་ཙམ་འོང་བའི་ཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོ་ཁལ་གླང་ལ་མི་འབྱོཞེས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་

སོན་མི་འདོད་པའི་བྱར་ལྟ་བུ་སྤྱང་བ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་རང་ལ་མི་འབབ་པར་གཞན་ལ་འགོལ་བ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་གཏན་བྱར་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱར་

བཞིན་ནོ། །འགྲོགས་ཀྱི་ཕྱི་མི་གཏོད། ཅས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སོན་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ངོ་སོ་ལྟ་བུ་ཅིག་འོང་དུ་རེ་

བ་དེ། དེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོ་སྤྱོང་བས་བྱར་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱར་ལྟར་རོ། །ལྷ་བདུད་དུ་མི་

@78A ༄༄༅། །དབབ་ཅས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་བཟོན་རྩལ་ཉེས་ན་རང་སྒྲོག་གཅོད་དུ་འོང་བ་ལ། ལྷ་བདུད་དུ་བབ་ཅས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་

ཅག་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་ཀྱན་གྱང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་བྱས་གྱང་། བདག་འཛིན་གྱི་གསོམ་སུ་སོང་ནས་ཁོ་རྒྱས་པའི་ཐབས་

འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་ན་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་ཟེར་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་བྱ་འཚལ། སྤྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱག་མི་འཚོལ། ཅས་

པ་ནི་རང་རེའི་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་པ་རོལ་ལ་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་སྤྱག་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་གཏན་མི་བྱ་བར་བསྐབ་སྟེ།

དེ་ནམས་ནི་སྒོ་སྤྱོད་བས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ནམས་སོ། ༥ །ལུ་པ་སྒོ་སྤྱོད་གི་བསྐབ་བྱ་ནམས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་ཚན་

མཐུན་པ་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟས་གོས་གནས་ཁང་

@78B སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་རྩལ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས་༥

ཞེས་པ་ནི་རྩིས་འཚོའི་བར་དུ་ཐོག་མ་མལ་ནས་ལྷང་བའི་ཚོ། འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལའད་པ་ལྟར། སྤང་གཉིན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་

སྤོང་ལེན་གྱི་འཕེན་པ་དྲག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། མཚན་གྱི་ཕུན་བར་པ་ལ་ཉལ་བའི་ཚོ། ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་འཕེན་པ་བཞིན་གྲུབ་འདུག་ན་དལ་འབྱོར་

གྱི་ལུས་ཐོབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་མཇལ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བརྩེང་བའི་དོན་བྱང་ལེགས་སྦྲུམ་དུ་དགའ་བ་མང་དུ་བྱའོ།

འཕེན་པ་བཞིན་མ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཞོན་ཅིང་། ཆོས་ཟབ་མོ་དང་མཇལ་བ་དོན་མེད་དུ་བྱེད་པ་དེ་མ་ལེགས། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་

བྱའོ་སྦྲུམ་དུ་སེམས་པར་བྱའོ། །ཉམས་སུ་གླང་བ་སྤྲོ་བར་བསྤྲོ་བ། །ཅེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྡུལ་ལེན་ཅིང་རང་གི་བདེ་དག་གཞན་ལ་

@79A ༄༄༅། །གཏོང་བ་དགའོ་སྦྲུམ་ན། ད་ལྟ་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱངས་པས་གོམས་པ་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་གཏོང་ལེན་ལ་

དངོས་སུ་འབྱུག་པའང་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཅོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ལུས་སེམས་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདེ་སྤྱད་གང་ཅི་བྱུང་ཡང་།

རྒྱུན་ངན་ལམ་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པོ་སྒོ་གང་བསྒྲོས་ལ་བསྐྱར་། །

ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་རང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲོ་སྒྲིང་བའི་དམ་

ཚིག་རྣམས་སྒྲོག་དང་བསྒྲེས་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དྲན་དཀའ།

བར་དུ་སྒྲོག་དཀའ། ཐམས་ཀྱིས་གཅོད་དཀའ་བས། ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་ཅིང་། ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྒྲོག་པའི་ཚུལ་ལ་

@79B འབད་དེ་རྒྱན་འབྱུང་མི་བྱབ་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་བསྐྱུར། །ཅེས་པ་ནི་རང་གི་ཀྱན་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱམས་སྤྲིང་རྩེ་

དང་། དེས་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། འཁོར་བ་རྩིས་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་དང་། མཐོང་

ཐོས་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིས་རབས་ལས། མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་རྩེས་སུ་དྲན་གྱང་རུང་། །རིག་

གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གྱང་། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འགོ་ལ་ཕན་པ་ནི། །བདེ་དང་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་བགྱིད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། རིན་པོ་

ཆེ་འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས། བདག་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །རིག་པ་དང་གཏམ་དུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་

རྒྱན་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འགོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་

@80A ༄། །ལྡན་དགོས་པས། བྱང་དང་གཏིང་འབྱོངས་ཀྱན་ལ་གཅེས། །ཞེས་པ་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་

སེམས་ཅན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིག་ནས་བཞིས་བསྟུས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕྱོགས་རེས་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉ་མ་ལྟ་

ཁང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཤ་བོ་པའི་ཞལ་ནས། ཅུག་སྒྲི་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །

ཐུལ་ཏེ་ཟད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་ཤེས་ཁར། སེ་རྒྱུང་བ་འདོད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་། དགོན་

མཆོག་གི་སྐྱོན་སྤར་མཆོད་པ་ཞིག་ཤོམས་དང་གསུང་། ཐུགས་ལ་བཞད་པ་གང་མ་བྱུང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ཆོ། འགྲོ་བ་ཀུན་

གྱི་སྐྱོག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ནང་དུ་ནག་ཕུང་ངེ་བ་ཅིག་འདོད་པ་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲང་བ་ཅིག་ཁོ་ན་བྱུང་གསུང་ངོ། །རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་

@80B སྤང་། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་བྱེད། བྱེ་བྲག་དུ་ཆོས་འདིའི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་སྒོ་སྤྱོད་བ་ལ། ནང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་

ཉིན་ལ་དད་པ་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་དཀར་ཆོས་རྣམས་ཆ་ཆང་བ། ཕྱིའི་རྒྱུན་མི་བར་བྱིས་མཆོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཅིག་དང་

མཇལ་ནས་དབྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ། དེའི་སྐྱབས་སུ་བས་གོས་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ལ་བསྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཅིག་བྱུང་ན།

རྩོ་བོ་རྗེ་དང་བཤེས་གཉིན་སྟོན་པ་མཇལ་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་འོང་ཆོད་དུ་གདའ་སྟེ། རང་ཅག་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱེད་ཇི་བཞིན་མི་འོང་བ་འདི་དག་གང་རུང་

མ་ཆང་བའི་སྐྱོན་དུ་སྤྲང་བས། མ་འོངས་པ་ན་འདི་དག་བསམས་པ་བཞིན་ཆང་ནས་ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་སྐྱབས་ཞེས་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་ཆོགས་

བསག་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །རགས་པ་གང་ཡིན་སྒྲོན་ལ་སྤྱང་། །ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་གཉིན་པོ་ལ་འབད་ཅིང་།

@081A ཨྲ། །བྱེ་བྲག་རྩུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་པའི་སྒྲོས་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་གང་རགས་མངོན་ཆེན་ཆེ་བའི་གཉིན་པོ་འབད་ནས་བསྟན་པར་

བྱའོ། །དོན་ཆེན་གང་ཡིན་གླང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་སྤྱིན་པ་རྒྱ་བས་ཆེ་བབས་ཀྱང་རྩུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བསྤྱང་བ་སྟོབས་ཆེ་བས། དེ་གཞིར་

བྱས་ནས་བྱང་རྩུབ་གྱི་སེམས་དང་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་རྩུ་མི་འབྲལ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པར་བྱ་བ་དོན་ཆེའོ། །ཉམས་པ་མེད་པ་ནྟམ་

གསུམ་སྟོམ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲུས་མ་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་མ་ཉམས་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཉམས་

པའོ། །སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲུས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་ཉམས་ན་རྩུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་གོ་

སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེས་ལྷུང་ལ་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་བག་མེད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་སྒྱུང་ལ་སྒྲོ་བ་ཉམས་ན་བྱང་ཆུབ་

@081B སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་འདུན་པ་སོགས་མེད་པས། ཁ་ཆོས་ཙམ་མ་གཏོགས་སྤིང་ནས་དོན་གཉེར་མེད་པ་ནམས་

དེ་དག་གི་སྒྲིན་ནོ། །འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ལུས་སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ །ཕྱག་དང་སྐོར་བ་

ལ་སོགས་དག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དག་སྐྱབས་འགོ་ཡི་དམ་གྱི་བསྐྱེམ་བཞུས་སོགས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཡིད་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་གཅེས་སོ། །ལོག་ན་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བསྒྲེམ། །ཞེས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲོམ་

ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲུ་འདི་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོ་སྒྱུང་བསྐྱེམས་པས་མི་ཁ་སྤང་དུ་སོང་། བདག་འཇིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེར་སོང་། ཟས་གོས་

སོགས་ལོངས་སྒྲིད་ཆུང་དུ་སོང་། ནད་གདོན་གྱི་གནོད་པ་སོགས་མང་དུ་སོང་སྟམ་ནས་སྒྲོ་སྒྱུང་སྤིང་མི་འདོད་པ་བྱུང་ནས་ལྷོག་ཉོན་ཡོད་པས་

@082A ༄། །དེ་འདྲའི་ཆོ་ན་ཆོས་འདིས་མི་བསྐྱུ། །ཁོ་བོ་ལ་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་མ་གྱི་སྒོ་ལོག་བྱུང་ངེས་སྒྲིམ་དུ་

བསམས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ཆོས་ལ་སྒོ་ལོག་པ་མང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་རེའི་དེས་གོ་ཆོད་ནས་ཐམས་ཅད་ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་རྒྱུད་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་མོ། །ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་སྒྲང་། །ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་

པ་མཆོར་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ངན་སོང་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་འདུག་པ་ལས། ད་རེས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་

དལ་འབྱོར་བཟང་པོ་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཆོ་འདིའི་དོན་བསྐྱབ་པ་བས་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་གཙོ། དེ་ལའང་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་གྱི་

ནང་ནས་སྐྱབ་པ་གཙོ་བས། བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་ཆོག་སྒྲིལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་གཙོ་བས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་འཆའ།

@082B མ་འོངས་པ་ལ་རྟག་དུ་གོ་ཆ་བགོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་

སྒྲུལ་པའི་གོ་བགོ་སྟེ། དེའི་རྒྱུར་དག་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་བསྟོ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གོམས་པར་བྱེད་

པ་གཉིས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་གསུངས་པའོ། །ད་ནི་དོན་ཚན་མཐུན་པ་ཆོག་ལྷུག་གིས་སྟོན་པ་ནི།

གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས། ཆོས་ཐོས་བསམ་

ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཟས་གོས་སོགས་ཅུང་ཟད་ཕོངས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་མིག་བརྟན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་

སྤྱིང་རྗེ་གོ་ལོག་གོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདུན་དགོས་པ་ལས། སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས། བྱེད་

@083A ༄༄༅། །པར་དུ་ཆོ་འདིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིད་བཀྱར་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་འདུན་པ་གོ་ལོག་གོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་

གྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་གཉེར་སེམས་དགོས་པ་ལས་རང་སྤྱིང་ཉེ་ཞིང་གྲོགས་བྱེད་པར་རྩོམ་ནས་དགོན་མཆོག་སྤྱིའི་དགོར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་

དག་འདུན་སྤྱིའི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་དགོར་གྱི་གཉེར་ལ་འཇུག་པ་ནི་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་གོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱན་གྱི་དག་ཅུལ་སྤྱིང་ཐག་པ་

ནས་ཡི་རང་བྱས་ན་དག་ཅུ་མང་དུ་འཕེལ་བ་ལས། མིག་ཏུ་མི་སྤྱག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་ལྷགས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཟེར་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་

པ་ནི་ཡི་རང་གོ་ལོག་གོ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཆོ་དཀའ་སྤྱད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཅུང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གནོད་པ་ཅུང་དུ་

ཞིག་བྱས་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་དང་། གནོད་པ་ལ་ངེ་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ལས། ཆོས་བརྒྱད་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀྱན་ནས་

@083B བསྐྱང་བའི་དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྤྱོད་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲོ་ཆོགས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་གོ་ལོག་གོ། །རང་ཅག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱི་རོ་མུང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གིས་

ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་དབང་འདུལ་གཉིན་སྒྲོང་སོགས་གྱི་རོ་མུང་བར་བྱེད་པ་ནི་རོ་མུང་གོ་ལོག། དེ་ནམས་སྤང་བར་བྱའོ། །རེས་འཛོག་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་

སྒྲོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་མ་ཆེས་པར། རེས་འགའ་བག་རེ་སྒོམ། གཙོ་བོར་ཆོ་འདིའི་སོག་བྱམ་བྱེད། བར་བར་དུ་ལུས་ངག་གི་དག་བར་མིང་བཏགས་

བག་རེ་ཡང་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཉིད་ལ་འདྲིལ་བའི་རིགས་ཏེ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་གྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོལ་ཆོད་དུ་སྤྱང་ཞེས་པ་ནི་སྤར་གྱི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་འདུན་མ་

@084A ༄། །ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ལ་དྲིལ་བའི་དོན་ནོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བ་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྤར་བཤད་པའི་འཕེན་པ་

རིང་མུང་བར་མའི་སྒོ་ནས་ཅིང་བ་དང་ཞིབ་པར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་པ་ཀྱན་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་ནས་སུན་དབྱུང་བ་དང་། ཡིད་རང་བའི་རྒྱལ་

གྲིས་དུས་འདེའ་བར་བྱའོ། །ཡུས་ཆེ་མི་སྒོམ། ཞེས་པ་ནི་རང་རེས་གཞན་ལ་པན་ཅུང་ཞིག་བྱས་པའི་ཡུས་གྲིས་ཀྱན་དུང་ག་ཏུ་འདོན་ཞིང་བབྱང་།

བའི་རྣམ་པ་མི་བྱ་སྟེ། དེན་གྲིས་ཡུས་རིགས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་གསུང་རིགས་པ་ལས་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀོ་ལོང་མི་

བསྐྱམ། ཞེས་པ་ནི། རྟེན་བཀྱར་སོགས་གྲི་མཐོང་མན་ཅུང་ཞིག་ལ་ཀོ་ལོང་བསྐྱམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཤགས་ངན་གྟོད་པར་མི་

རུང་བ་སོགས་གྲི་དམ་ཆོག་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུད་ཅམ་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། སྒོམ་པའི་སྐབས་གྲི་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་

@084B རྩོམ་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་གསར་སྐྱས་ཅུང་ཞིག་བྱས་ནས་བོར་འཛོག་པས་མི་འོང་སྟེ། དུས་ཀྱན་དུ་རྩོམ་པའི་རྩོན་ལྟར་བར་མ་ཆད་ཅིང་། གཞུ་མེའི་

རྩོན་ལྟར་བྱང་ཐང་པའི་སྒོ་ནས་བཙོན་དགོས་ཏེ། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྟོད་ལས། བྱང་པར་འཕགས་པར་བབྱི་པ་ལ། །སྟོང་ལ་ཐང་སྟོང་།

འགའ་མ་བྱང་། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས། །ཐོག་བྱང་རིམ་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོར་ཆེ་མི་འདོད་ཅེས་པ་ནི། ཕན་

ཅུང་ཞིག་བྱས་པའི་ལན་དེ་མ་ཐག་རེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་བཟང་བྱས་མ་བྱས་མི་གདའ། །འོར་ཆེ་ཟེར་བ་ཙམ་ཡང་ཁ་ནས་མི་འོང་བ་འདུག་ཅེས་པ་

ལྟ་བུ་སྤང་བར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཆད་ཁ་བས་དེ་ལྟར་བྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ལེགས་པར་འཁྱུངས་ཏེ། ཞལ་ནས་བྱགས་

རངས་པའི་གསུང་བྱོན་པ་ནི། རང་གི་མོས་པ་མང་བའི་རྒྱས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གཏམ་ངན་བྱང་བསད་ནས། །བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་

@085A ༄། །ཞུས། །ད་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ །གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ། །གང་ལ་འདོམས་པའི་ཡུལ། །དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྦྱོང་བ་སྟན་པའི་དུས། །དོན་དམ་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོད་རུང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡི། །གཞན་དུ་ན་ཉིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྟོད་རུང་གི་ཆོས་ལྡན་དུ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ལུས་སྟུམ་ན། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཁུ་སྐྱར་ལས་ནི་རྩུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་

ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་ལས་དཔག་པར་ལུས་སོ། །མཚན་མ་

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གསུང་དུ་ཐོས་པའི་ཆོ་དགའ་མཁྱེས་པ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་བ་སྟུ་ལྟར་ཞིང་། མིག་ནས་

@085B མཆི་མ་འབྲུག་པ་སོགས་མི་འབྲུལ་བའི་མཚན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ན། །ནང་དུ་

རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་རྟུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྟུ་ལྟར་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །སྟོད་མིན་ལ་བཤད་ན་འགའ་ཞིག་

མི་མོས་ཤིང་སྒྲག་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། སྒྲངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟུན་ཕྱང་བས་ཆོས་སྒྲངས་པའི་

ལས་དབང་གིས་ངན་འགོ་མུ་མེད་དུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་མོས་པ་ལྟར་སྒྲང་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བརྒྱང་བའི་

དབང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་མེད་པའི་དོན་ནོ་སྒྲིམ་དུ་འབྱུང་ནས་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་འགྱུར་

@086A ༄༄༅། །བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་ན་སྟོང་པ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

པར་གོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོང་རུང་གི་རྒྱར། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཐབས་ཆ་རྣམས་

དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐར་ལམ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཏག་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག

སྒྲངས་ཏེ་གནས་པར་འགྱུར། །སྒྲིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིང་རྗེའང་བསྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དག་བ་བྱང་རྒྱབ་དུ། །འགོ་

བ་སྒྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་ལག་པའི་དུས་ནི། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཐེག་པ་

@086B ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ལ། ཐོག་མར་སྤོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་འཇུག་པའང་

ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་པའི་ལུགས་གྱི་ཐོག་མར་སྤོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བཞི་སེམས་པ་དང་། དངོས་གཞི་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་

གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ལས། ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་གསང་བ་དོན་དམ་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །མ་

སྒྲིམ་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དཔུང། །གཉིན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀྱན་གཞིའི་ངང་ལ་བཞག། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་

ལ་ཚིག་རྒྱུང་དང་པོས་ནི་གཟུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ། །གཉིས་པ་ནི་འཛིན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་

@087A ༄༅། །བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ། །གསུམ་པ་ནི་དཔྱོད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཚུལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་དཔུང་སྒྲོམ་

བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །རྒྱུང་པ་ཐ་མ་ནི་དཔུང་ནས་མ་རྟེན་པའི་དོན་ལ་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བར་འཇོག་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་སྦྱོང་བའི་རིམ་

པ་ཡིན་ལ། །རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། །ཐུན་མཚམས་སྐྱུ་མའི་སྦྱིས་བྱར་བྱ། །ཞེས་འོག་ནས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལྷག་ཆད་མེད་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྦྱིང་པོ་སྦྱོང་པ་ཉིད་གྱི་

དོན་དྲང་ངེས་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ལུང་བསྟན་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱི་རྗེས་སུ་

འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག།

@087B པར་བཀྲལ་བར་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཅིག་བཞེད་དེ། སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཞེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་

གཟིགས་པ་ཡི། །ཁྱུ་སྐྱབས་སྟོབ་མ་རྒྱ་གཤམ་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཞེད་པ་

དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་

རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་པ་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ༥ མ་རིག་པ་ངོས་གཟུང་ཞིང་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་

པ། དེ་སྟོང་བ་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཤིང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

སྐྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིག་པ་ལས་གཞན་ཙམ་དང་། རིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞིང་། རིག་པའི་འགལ་ལྷ་མི་

@088A ༄། །མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱུར་པའོ། །རིག་པ་འང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མི་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་བས་

ན་དེ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་

སྟེང་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་དགག་བྱ་ཏུ་ཅང་

ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། ཁྱབ་རྒྱུངས་པ་དང་བུལ་བའི་ཆད་ཟིན་པ་ནི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་སྟེ། དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེས་ན་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་

གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་གཞི་དེའི་སྟེང་ཏུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་། འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན་བདེན་ཡོད་ཁེགས་པའི་ལྷགས་སྐྱུ་

བྱས་པའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཆད་བྱུང་འཛོག་མི་ཤེས་པར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་འབའ་ཞིག་གི་

@088B རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག

པའི་ལམ་གཞིའི་ལྷ་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྐྱེམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་

བ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག

པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེས་ནས། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཀྱི་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་

སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཆེར་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་རྒྱངས་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་

ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་རང་སྟེ་ཀྱན་མཐུན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ངོས་འཛིན་པའི་ཆོ།

@089A ཨོཾ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་དེ་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲང་མི་བྱེད་པར་བདག་མེད་ཅེས་པའི་སྡོམ་

གྱི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་དང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཅམ་ལ་མཛད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་

སྣ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་བདག་མེད་ཅེས་པའི་སྡོམ་གྱི་དོན་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལས། སྡེ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལྟར་ཡིན་

ལ། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཆོས་བདག་དང་། དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་མཛད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བ་ལ་

ཐལ་རང་གཉིས་ལས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་སྡོམ་གྱི་དོན་བདག་མེད་གཉིས་སུ་མཛད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་སྡེ་

མ་གཉིས་དང་འདྲ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་སྒོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་འབྲུལ་པར་མ་སྐྱེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་

@089B དངོས་པོ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་རྟོག་པ་ཞིན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། རྟོག་མེད་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་

བཞག་པའི་རང་བཞིན་ནམ། རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་མེད་རྒྱུ་ལས། འགོག་རྒྱུ་འི་

བདག་ནི། གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཀྱི་སྤྲོད་ལུགས་ཏེ། དེ་དག་བཀག་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་

མཛད་དོ། །བོད་སྤྱི་རབས་པ་འགའ་ཞིག་བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུ་འི་བདག་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཅོད་དུ་མཛད་ཅིང་།

དེ་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། དེའི་ངོར་སྐྱར་རྒྱུགས་པ་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས།

མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡོད་ན། དེའི་དཔྱད་བཅོད་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་བདེན་པ་ཡོད་པར་བརྩམས་ནས། འགའ་

@090A ༄། ཞིག་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ཞིང་། དེ་ཡོད་ན་རྩ་བའི་དགག་བྱ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་

ལྷར་དེ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་བཅོད་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་དོན་དམ་

བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་བཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུའོ། །འགའ་ཞིག་

དོན་དམ་བདེན་པ་གཞལ་བྱ་མིན་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་བྱས་ན་རྩ་

བའི་དགག་བྱ་ལོག་པར་འགྱུར་བས་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ནས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་གཞལ་བྱ་མེད་ཅིང་། ཇེས་དཔག་གི་ངོས་ནས་སྒྲུང་

སྟོང་ཚོགས་པ་གཞལ་བྱར་འཛོག་པས་སྒྲོ་སྒྱུར་གྱི་མཐའ་ལས་གོལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་པ་ཀུན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པ་རྩ་

@090B འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་མཛད་ལ། དེའི་ཆོ་དེད་ག་ཀུན་གྱིས་འདོད་པ་ལྷར་ན་འཁོར་བའི་

རྩ་བར་བྱས་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཏགས་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བ་འབའ་ཞིག་མ་

གཏོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་པས་དེ་དག་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་རུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་དུད་འགོར་བསྐལ་མང་བརྒྱལ་གྱིར་

བདེ་སྤྱད་མ་སྐྱེས་ཏྲག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཟུང་

བ་ལ་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་བྱས་ན། དགག་བྱ་བྱུང་སྤངས་པས་དེ་བཀག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་

ལས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་

@091A ༄། །ཀྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །

ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རང་གི་ལྷགས་ནི་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་

གྲུབ་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ཚད་གྲུབ་འཛུགས་

ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་ལས། བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་ལ། རང་གི་སྒྲེ་པ་ཀུན་གྱིས་ནི་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་པ་ལ་འང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་

སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་འཛུགས་ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་ལས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀུན་གྱིས་ཆོས་དེ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་། འདི་ནི་

འདི་འོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་གྲུབ་འཛུགས་མི་བྱུང་པར་འདི་འོ་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་ན་ཚད་

@091B གྲུབ་ཏུ་འཛུགས་ལ། མ་རྟེན་ན་ཚད་གྲུབ་ཏུ་མི་བཞེད་པས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་

ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཀལ་བ་ལྟར་ན། རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སོགས་

ཚད་གྲུབ་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་བའི་སྒོ་མདུ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། མགོན་

པོ་ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །མེད་བྱུང་

བས་ཀྱང་འདི་མེད་བྱུང་། །ཞེས་སོ།། མ། །དེས་ན་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་རང་ངོས་

ནས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ནི། མ་རིག་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་སྟོོ་བྟགས་པའི་ཡུལ་བདེན་ཆད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་

@092A ༄༅། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཕྱང་པོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དང་

གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བྟགས་

ཚུལ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས། སྒྲ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་

པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་ཏེ། །ཞེས་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་

གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །

@092B དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་

པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག

དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སྒོ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཇིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་

པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆགས་པར་ཐག་པ་བསྒྲེགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་

སོ། །ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་ནས། ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་སྒྲ་སྤྱན་དང་མཆོད་སྤྱན་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། བུམ་སྒྲུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་དང་། སྒྲ་མ་མཁན་

@093A ༄། །བྲིས་དེལ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྤྱལ་པའི་ཆོ། དེལ་ཤིང་གི་སྤྱང་དུ་རྟ་སྒྲང་བཏགས་པའི་ཚུལ། ཐག་པ་བསྐྲོགས་པ་ལ་ཐུན་པ་བབས་པའི་

ཆོ། ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་རྣམས་ཆ་ཀྱན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ཐག་པའི་སྤྱང་དུ་སྤྱལ་ནི་ནང་གི་གྲོ་འབྲུལ་པའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་ལའང་སྤྱལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེལ་

ཤིང་གི་སྤྱང་དུ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ་ངེས་སྒྲ་བར་བྱ་ཚུལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཐག

པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་ཆོ། གཞི་དེར་སྒྲུལ་དང་སྒྲུལ་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་འབྱུལ་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་གི། །དེ་མིན་

@093B པའི་ཡུལ་ཐག་པའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྒྲོས་བཞག་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོང་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་སྒྲུང་བའི་ཆོ། གན་པོ་

བད་བྱང་ལ་མི་ལོང་ནང་གི་མིག་སྒྲ་སོགས་དང་། གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་འབྱུལ་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་གི། །དེ་མིན་པའི་ཡུལ་སྤང་ནས་གྲུབ་

པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་སྒྲ་གོ་སྒྲ་རྟོགས་སྒྲ་བ་རྣམས་དཔེར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་གན་པོ་བད་བྱང་ལ་

གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཚུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས། དེའི་འཛིན་

སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་

པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས། དེ་དག་གི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དགག་བྱ་བདེན་ཚད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ།

@094A ༄༄༅། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སོ། །བདག་མེད་

བསྐྱོམ་པའི་ཆོ་རང་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་ཚུལ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ངེས་སུ་གཞུག་ཚུལ་སོགས་

ཞིབ་པར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལས་འབྱུང་བས་ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་རྩད་བཅད་པར་བྱ་སྟེ།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སང་གི་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡང་དག་པར་མགྱ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་

ཅན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ནང་དུ་བདག་དང་བདག་གི་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་གཟུང་བ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེས་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་

@094B ལ་སྟེང་པ་སྟེང་ལ། བདག་གི་བདེ་བ་ཡང་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་མེད་པས། བདག་གི་བ་ལ་སྟེང་པ་དེས་ནི་དེའི་སྟོན་

བསྐྱེད་པས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་ནི་བདག་གི་བ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་པའི་ཉོན་

མོངས་གིས་ནི་ལས་འདུ་བྱེད་ལ། ལས་གིས་ཀྱང་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་

མཚན་ཅན། །འདུ་བྱེད་ཉོན་མོངས་ལས་བདག་ཉིད། །ལུས་ནི་ལས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །གསུམ་གཤང་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་རྩལ་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་རྟེན་དུ་སྦྱང་ངོ། ༥ །གཉིས་པ་དེ་སྟོང་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་

གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཤིང་། གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྩལ་ནི། མ་རིག་པ་དེ་ཟད་པར་སྟོང་བ་ལ་དེས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཇི་ལྟར་གཟུང་

@095A ༄། །བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྤང་དགོས་ཏེ།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འདི་ཡུལ་སྤྱད་སྤྱང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤྱོད་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་

བདག་ལ་སྒོ་འགོ་བ་ཚུར་བསྐྱས་པ་ཙམ་གོམས་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་གང་དུའང་མི་འཕྲོ་བའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་གོམས་པ་

དང་། དགག་བྱའི་སྤྱི་ཤར་ནས་རིགས་པའི་དཔུད་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ཆོ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་དོན་ལས་གཞན་གང་

དུའང་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་གོམས་པ་ཇི་ཙམ་བསྐྱེདས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྱོད་རྣམ་པ་མི་

སྲིད་དེ། དང་པོ་ནི་དགག་བྱའི་བདག་ལ་སྒོ་ཞུགས་པ་མེད་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ངས་ནས་འཛིན་པ་མི་

@095B འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སྒོ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། བུམས་སོགས་སྒོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤེན་

རྟུ་ཉིས་པ་ཚར་གཙོད་མིན། །ཞེས་སོ། མཎ །གཉིས་པ་ནི། ཡོད་མེད་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་བདེན་འཛིན་རྟོག་པས་གཟུང་བའི་

ཡུལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པ་དང་གཅིག་རྟུ་འདྲེས་པ་རྒྱུའི་མཁན་པོ་རྟུ་ཤང་

གི་ལུགས་ངལ་མ་སོས་པར་འོངས་པ་དགག་བྱ་བྱབ་ཆེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། མཎ །གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་རྟུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་སྒོ་མ་པའི་ཆོ་དེ་ལས་གཞན་རྟུ་

སྒོ་མ་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་རྟུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དཀྱུས་གཞན་རྟུ་བསྟན་ནས་རྒྱག་ས་གཞན་རྟུ་བྱེད་པ་བཞིན་ན། །དེ་ཡང་གཞི་གང་གི་སྟངས་རྟུ་མངོན་

པར་ཞེན་པས་གཟུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ཁོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་ངེས་པ་དགོས་ཀྱི་གཞན་རྟུ་ན། རྟུ་མ་ནགས་རྗེས་སྤང་ཞེས་

@096A ༄། །པ་དང་། འདྲེ་ཤར་སྒོ། ལྷུང་རྟུབ་སྒོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། མཎ །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་ལ།

བདག་མེད་པ་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གོ་རིམ། བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་གཞི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་

པོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་དུ་མེད་རྒྱུའི་བདག་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤར་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད། དགག་གཞི་སྤར་རགས་ཀྱི་

དབང་གིས་ངེས་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྤར་སྤྱིན་སོགས་གང་ཟག་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེའི་ཕྱང་པོ་གཟུང་བ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། བུམ་

སྒྲུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དགག་བྱ་ལ་སྤར་རགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད། དགག་གཞི་སྒོས་བཞག་ཏུ་

@096B འཆར་དཀའ་སྒྲའི་དབང་གིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སྤྱད་པ་ལས།

བདག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་སོ། ༥ །གཉིས་

པ་༥ བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞི་གང་ཟག་

ངོས་འཛིན་ཚུལ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཀྱན་མཐུན་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་

ཅིག་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པོ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་སྒྲ་བ་ཀྱན་གཞི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དག་ཉོན་ཡིད་གྱིས་

@097A ༄༅། །གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྒྲམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཀྱན་གཞི་ལ་མཇད་ཅིང་། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་མཇད་པའི་

རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་སྒྲ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་

ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་

རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་ཉེན་གོ་འབར་བར་བསྐྱབས་སོ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱི་ལྟར་ནའང་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་

ཡོད་ཙམ་དང་། དེའི་མཆན་གཞིར་རྒྱས་ཡོད་རེ་འཛིན་དགོས་པ་ནི། ཚད་གྲུབ་འཛོག་པའི་ཆོ། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་སྟེད་པའི་

ཡོད་པ་དགོས་ཀྱི། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པའི་ལུགས་སོ། ༥ །རང་གི་ལུགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས།

@097B འཇུག་པར་ངར་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཕུང་པོ་ཡིན་པ་རྩ་བར་བཀག་ཅིང་། འབྲེལ་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་

དམིགས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོབ་ཅེས་མིན་སྟེ་བ་དགོས་ཤིང་། ཕུང་སོགས་ལ་ངའི་འོ་སྟམ་པའི་སྟོབ་ཅེས་མིན་སྟེ་ཡི།

ངའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་རང་གི་སྤྱིང་བ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ་གས་ལ་ཞིང་། གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་འཕགས་པ་སོ་སྐྱེ་འཁོར་བ་

པོ་དང་ཐར་བ་པོ་སོགས་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོའི་ཆོགས་རྒྱན་ཆོགས་པ་དང་ཆོགས་པ་ཅན་རྒྱན་དང་

རྒྱན་ཅན་གང་ཡང་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་

ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་

@098A ༄། །ཤིང་རྩར་བརྗོད་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྗོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གང་ཟག་གི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྱུར་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

བར་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་དེའི་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་

གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ།

གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་འགལ་ཁྲ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོན་

མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱིས་འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟིན་པ་གནད་

@098B ཆེ་སྟེ། སྤར་ལའད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དཔུང་སྟོམ་དང་འཛོག་སྟོམ་གྱི་རྩ་ལ་གཉིས་ལས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གང་

ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ཡུང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་

བཅད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱིར་བུམ་སོགས་གྱི་ཆོས་གང་ལའང་རྒྱ་བཅས་སུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོ། དེ་རྒྱ་མེད་ཡིན་པ་ཡར་ནམ་པར་གཅོད་ཅིང་། གཅིག་

ཕུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོ་དེ་རྒྱ་བཅས་ཡིན་པ་པར་ནམ་པར་གཅོད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་
འདའ་བའི་རྩལ་གྱིས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་རྩལ་ངས་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་
རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། བདག་ཕྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་

@099A ༄། །གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་སྤྲང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་མཚན་

ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་སྤྲང་དབང་

ཤེས་སྤྲང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་བདག་ཕྱང་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྒོ་ད་ལྟགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་

དང་། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་རྩལ་མཐུན་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཁོ་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་ཞིང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟོག་པོར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

@099B ན་ཡུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁས་སྐངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་

མི་རིགས་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས། ཉི་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། ཉི་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །སྤོད་ཀྱི་

བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་ནི། བདག་ཡུང་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན། གང་ཟག་རེ་

རེ་ལའང་ཡུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་ཡུང་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་དང་དབྱེར་

མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་

འགྱུར། །ཞེས་སོ། མཎ །གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་

@100A ༄༅། །དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་པའི་ཆོ། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་

ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། ཆོ་འདི་དང་སྔ་མའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་

འདི་རྣམ་དགྱེ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཆོ་འདིའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་དེ་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་

བར་མ་སོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་སྔ་མའི་གང་ཟག་དང་རྣམ་དགྱེ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་ཆོ་སྔ་མའི་གང་

ཟག་ལྟ་བུ་དེ་མ་གྱི་བར་འདིར་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་འདིའི་གང་ཟག་དང་རྣམ་དགྱེ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མི་རུང་སྟེ།

རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙུ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྷ་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཆོ་སྲ་ཕྱིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག

@100B རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན། དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མི་རུང་སྟེ། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རང་

བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུ་གི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་རག་ལས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་

གཞན་ལ་ལྟོས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲག་པ་ལས། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་གཅིག་

མ་ཡིན་ན་སྟེ་བ་བླན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྷ་ན་མདོ་སྟེ་ཏུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོ་སྲ་མའི་གང་ཟག་གིས་དགོ་སྟོན་གི་ལས་

བྱས་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་མ་སྟོང་། ཁོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའང་བཞག

@101A ༄། །དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚེ་འདིའི་གང་ཟག་ལྟ་བུས་སྟོན་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་དེ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་

འཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་མ་བསགས། ཁོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་གཞན་གྱིས་བསགས་པ་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལྟར་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ངེས་པ་བཙལ་

ནས་བསྐྱུང་བར་བྱས་ཏེ། རང་ལྷགས་ལའང་ཐ་སྐྱད་དུ་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པས། འདི་དག་ནི་ཤིན་དུ་སྤྲ་

ཞིང་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན། ཅུ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་

རྣམས་ལས་གཞན། །ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་

@101B འཇིག་གནས་པ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲ་བ་སྒྲུང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་

རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱང་འདས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ཡུང་པོ་ཡེ་མེད་པའི་གཞིར་ཡང་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་སྒོ་བཙས་མ་མ་

ཡིན་པ་སྐྱེ་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་སྒྲུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས། བྱམ་པ་

མེད་པའི་གཞིར་ཡང་སྒྲུམ་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་དང་། སྒྲུམ་བྱ་མེད་པའི་གཞིར་ཡང་བྱམ་པའོ་སྒྲུམ་པའི་སྒོ་བཙས་མིན་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་

ལས། བདག་ཉིད་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །

@102A ཨྲ། ཁེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། ལུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ཁེས་

སོ། རྟེན་ལྗེས་ནས་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལ་གཞོད་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་། རང་

བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོ། བྱུང་བྱེད་བཀག་ན་བྱུང་བྱ་ལྡོག་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་

ཏོགས་པའི་ཚད་མའི་ངེས་པ་བླན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། ༥ རག་ཉིས་པ་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྩལ་ནི། དེ་ལྟར་

གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆོ། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་

པར་ཏོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པར་ཏོགས་པའི་ཚད་མས་དེའི་ཁ་དོག་དཀར་ཤམ་དང་སྡོ་སངས་མེད་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་

@102B ཏོགས་པ་བཞིན་ནོ། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རབདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཁེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་

མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བུའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་འཕགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གོམས་
པར་བྱ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་
ཤེས། །ཞེས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་ནི་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆེད་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་
དུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞུང་བའི་དགག་བྱ་མ་ཐལ་མ་ཐུངས་པ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

@103A ༄། །ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྟོན་ནས། བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་

པ་བཀག་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་བཅས་སུ་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོ། ཆ་ཆ་ཅན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག

ཐ་དད་དཔྱད་པའི་ཆོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་རང་བཞིན་

ཐ་དད་ན་འབྲེལ་པ་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་

སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་ཅན་ཁ་སྟོས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགལ་ཁྱེད་མིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་

ལ་དབབ་ཚུལ་ནི། སྤང་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ངེས་སྟེ་ཞིང་། དེ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་གཞི་མཐུན་འགོག་ཚུལ་

@103B ནི། གང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། གཞན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་ཞིང་། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། གཞན་ལ་རག་ལས་གཞན་ལ་

སྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པས། དེ་ལ་རང་དབང་བའི་རྒྱགས་ཐུབ་

པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། དེ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གྲོ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་། གཟུགས་

བརྟན་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་དགོས་ལ། དེ་མི་བྱན་པ་_(L+)་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྟན་ནས། གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྱུང་དང་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་ཞིང་། རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་བདག་མིད་གྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟོགས་པའི་གོལ་ས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བའོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་དུ་

@104A ༄༄༅། །ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆད་པར་ལྟ་བ་མཐའ་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པར་འབྱུང་ལ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟེན་

འབྱུང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་མཐུན་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་ནས། རང་བཞིན་མིད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོ། རྟག་པར་

ལྷ་བ་མཐའ་དག་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པར་འབྱུང་བས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་ལ་བསྐྱུགས་ཏེ། མ་དོས་པས་ཁྱེས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་

ལས་སྦྱིས་པ་དེ་མ་སྦྱིས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱི་བ་མེད། །རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །

ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་

པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྷ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་རྣམས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་དཔྱད་

@104B ནས་བསྒྲོམ་པའི་རྩལ་མདོ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ནས་

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བྱབ་པས་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་མིན་གྱི། བྱབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་སྤར་རང་

བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་རིགས་པས་གཞིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་འང་མ་ཡིན་པར་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་

དང་། དེ་ལྟར་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། བྱ་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ནམ་གྲུན་མཆོག་

ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རིག་རྒྱ་གོ་རྒྱ་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་

དོན་མེད་པའི་སྟོང་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་ནས། ཐར་པ་

@105A ༄༄༅། །དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །གཉིས་པ་འཛོག་སྒོམ་གྱི་སྒོམ་སྟོང་རྒྱལ་ནི། དགག་བྱ་བདག་ལ་ཡིད་འཕྲོ་བ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཅམ་དང་། ཡོད་

མེད་ཡིན་མིན་སོགས་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པའི་མི་རྟོག་པ་རྒྱུད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོག་ཆོ་དེ་

ལས་གཞན་བསྐོམ་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་བ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ། འཕགས་པས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་བཞི་བཟོད་

པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་དགག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་ནི།

བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཆོ། བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་གང་གི་སྟེང་དུ་རྣམ་པ་འཛིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་གཟུང་ལེགས་པར་

@105B དེས་པར་བྱས་ནས། དམིགས་ཡུལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁོས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཡུལ་བཀག་པའི་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་

སྐྱོང་བ་ཉིད་གནད་དམ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་མཆོན་ན། ང་ཙམ་གྱི་

སྟེང་དུ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་རྣམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཏེ། དེས་

ན་བྱད་གཞི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལྟ་བའི་ངེས་ངོ་དང་ཡི་མ་བུལ་བ་གཅིས་སོ། །ལ་ལ་དག་ང་རང་བཞིན་མེད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་

ཆོག་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ང་དེར་མེད། དེ་ལྟར་མེད། སྤང་ཚུལ་ལྟར་མེད་ཅེས་པ་ནམས་བསྐྱང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་

འདི་ལ་དབྱད་ན་གཞི་ངའི་སྤྱི་དུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ནས། གཞི་ང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་

@106A ༄། །ཅེས་སྤྱོད་བ་ལ། ཆོག་སྤྱི་ཙམ་ཞེས་པའི་གནས་མེད་ལ། དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ནས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་

མེད་ན། དེར་མེད་སོགས་ཆོག་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་མི་འགྲོ། དེས་ན་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ཟིན་ལྟ་བུའི་ངེས་ལུལ་དེ་ཉིད། གཞི་དེ་དང་

དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་དེའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་སུ་དམ་བཅས་པས་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གམ་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་དམིགས་ལུལ་བདག་མེད་པ་ལ་

སེམས་གཏོད་པའི་ཚེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསལ་ཞིང་མི་རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱིང་གོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པས། བྱིང་གོད་ཀྱི་གཉིན་པོར་བྲན་པ་

དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱིང་གོད་ཕྱ་མོ་འང་ངོས་ཟེན་ནས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་རྩལ་དུ་བསྐྱུངས་པས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་

@106B པ་ནི། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་གོ། །རྒྱན་དུ་འཛོག་གོ། །ལྷན་ཏེ་འཛོག་གོ། །ཉི་བར་འཛོག་གོ། །དུལ་བར་བྱེད། །ཉི་བར་བྱེད། །རྣམ་པར་ཉི་བར་བྱེད།

ཅི་གཅིག་དུ་བྱེད། བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་རྩལ་ནི་དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་ནི། ཐོས་

པའི་སྟོབས་དང་། གཉིས་པ་ནི་བསམས་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ནི་བྲན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་། དེ་

ནས་གཉིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སེམས་དགུ་པ་ནི་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་རྩལ་ལ། སེམས་དང་

པོ་གཉིས་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་

ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དགྲ་པ་ལ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་གོམས་པ་ལས་འདྲ་མེ་བྱེད། །

@107A ཨྲ། །ཅེས་སོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིང་ཚོན་ཚོད་ཚོན་གྱི་རྩོལ་བ་སློང་ནས་གོམས་པས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

པ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྤར་ལྟར་དཔྱད་དེ། གནས་ཆ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆ་མཉམ་པའི་རྩོལ་

གྱིས་གོམས་པ་ལས། སྤར་གྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཙམ་མིན་པའི་དཔྱད་སྒྲོམ་ཉིད་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་ལ་ཤིན་སྦྱངས་གསལ་ཏུ་འདྲེན་བྱུང་པའི་ཆེ། ལྷག་མཐོང་

གྲུབ་པའི་ཆད་དེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་ལྷན་ནམ་བུར་འབྲེལ་ཏེ། མཁས་པ་ཤུནྟི་པས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་པན་རྩྱུན་

གཅིག་གིས་གཅིག་བཅིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཆོན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་བྱུང་དུ་བྱུང་བའོ། །

@107B དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟོམ་དང་འཇོག་སྟོམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཉམ་གཞག་དུ་བསྐྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། བྱན་

མཚམས་སྐྱུ་མའི་སྒྲིས་བྱར་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སྐྱུ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་ཀྱང་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྐྱུ་མ་དཔེར་ལེན་ཚུལ་ལྟར་སྐྱང་བ་

དང་། ཡང་དག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱངས་པས་གནས་ཆ་རྟེན་པའི་ཆོ། ལངས་

པའི་སྐབས་སུ་སྐྱང་བ་བན་བྱན་དུ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་ཆོ། རི་ཁང་བྱིམ་སོགས་ཐོགས་དུགས་སྤྱུ་མའི་སྒྲིས་ཀྱི་སྐྱང་བ་བྱན་ནི་བ་དུ་བ་

དང་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་བཀྲག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་རྣམས་ལ་སྐབས་འདིའི་སྐྱུ་མའི་དོན་མེད་དེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱུ་མར་འཆར་བ་ལ་གཞི་དེའི་

སྟོང་དུ་བདེན་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་བས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་དང་གང་ཟག་སྐྱུ་མར་གསུངས་པའི་

@108A ༄། །ཚུལ་དཔེར་ལེན་པ་ན། དེལ་ཤིང་རྟ་སྒང་དུ་སྒྲང་ཡང་རྟ་སྒང་གིས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་སོགས་གང་

ཟག་དུ་སྒྲང་ཡང་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་དང་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དེ་དང་དེར་སྒྲང་ཡང་དེས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་སྤྲིག་གྱུ་

སོགས་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སོགས་དེ་དང་དེས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཅི། དེ་དང་དེ་དེ་

ལ་མེད་པའོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཆོས་དེ་དག་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་རང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་

ནི་དགག་བྱའི་ཆད་མ་ཟིན་ཅིང་། སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་ལ་འཆལ་ནས་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་སོགས་སུ་

གསུངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གཟུང་བའོ། །དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་ཆོ། གཞི་ཆད་

@108B མས་གྲུབ་པ་གཟུང་ས་མེད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་མཁན་དཔྱོད་ཚུལ་སོགས་གང་ཡང་བཞགས་མ་རྟེན་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས། དེ་དག་

གི་སྒྲུང་བ་བན་བྱན་དུ་ཤར་བ་ལ་ནི་སྒྲུ་མའི་དོན་མེད་དེ། དེ་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲིམ་པ་མ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་

མོ། ཨ། གཉིས་པ་སྒྲུ་མར་འཆར་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱུ་དེ་ཟེའི་གོང་བྱེད་དང་། སྒྲུ་མ་ཇི་བཞིན་མི་

ལམ་ཇི་ལྟ་བུར། མཚན་མ་སྒྲོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་། ཁོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་

ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱན་སྒྲུ་མ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲུ་མར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་

ཅོམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཞིགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། སྒྲོང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ། གྲེའི་ཚུལ་

@109A ༄། གོ་སྒྲུབ་བར་བཟོད་ན། དེ་ལ་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་དེལ་ཤིང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུལ་པའི་ཆོ། ཏྲ་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་ཆད་

མས་གྲུབ་ནས། སྒྲུང་བ་ལྟ་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲོང་པ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་ངེས་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲུ་མར་འཆར་བ་བཞིན་དུ། སྒྱེ་འཕགས་

གྱི་གང་ཟག་དང་། ཡུང་སོགས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་ལས་བྱ་བྱེད་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིག་གཞི་དེ་དག་གི་སྒྲོང་དུ་

སྒྲུང་བཤད་པའི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་ནས་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཁེགས་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲུ་མར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡང་མཉམ་གཞི་

དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་ས་ནས་གནད་དུ་སོང་བའི་ཆོ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་ཡུལ་སྒྲུང་སྒྲུ་མར་འཆར་བས་དེ་ལ་ཐབས་བྱར་

པ་བཅའ་མི་དགོས་སོ། །ཐོག་མ་ལས་དང་པོ་པའི་ཆོ། དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལས་སོ་སོར་སྒྲུང་མི་བྱུང་པས། སྒྲུ་མར་

@109B འཆར་ཚུལ་ཤུགས་རྒྱུང་ཞིང་། སྒྲུང་ལྟར་གོམས་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་

དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་

པོ་ཆེ་སྒྲོང་བའི་གདམས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྒྲོང་སྟོན་བརྒྱད་ཆེན་མོ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བགྲི་བ་འདི་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་

རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་དེད་དཔོན་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་

གི་གནད་སྤྲ་ཞིབ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྩ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །རྣམ་མཁྲིན་

བསྐྱབ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གཅིག་ལ། ཉེས་པའི་ཆང་ཆིང་བསྐྱེད་ལ་མེ་དང་མཚུངས། ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་

@110A ༄། །གནས་རིན་ཆེན་གཏེར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མཚོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ། །

སྤྱོད་ཀྱི་ཐུ་བོ་མི་ཤམ་འཇམ་དཔལ་དབྱུངས། །ཤིང་རྩེ་སྒོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་དང་། །ཞི་བ་ལྟ་དང་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤི། །ཐུགས་

ལ་འབྲུངས་ཤིང་སྒྲན་ནས་སྒྲན་དུ་བརྒྱད། །བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བ་ལ་བཀའ་བབས་གྱི། །ཚུལ་དུ་འབྲུངས་པའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས། །

རྒྱད་ལ་བསྐྱན་ཐབས་སྟོན་འགྲེའི་ཆོས་བཞི་དང་། །དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་སྟོང་བའི་ཚུལ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་བྱན་མོང་དང་། །

བྱན་མོང་མ་ཡིན་ལུགས་རྣམས་གསལ་བར་སྟེ། །བྱད་པར་འཕགས་མཆོག་ཞི་བ་ལྷ་ཡི་ལུགས། །བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་བྱང་སེམས་སྟོང་

བ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་འཆད་ཁ་བ་ཡི་སྟོ་སྟོང་གཉིས། །གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཚང་བ། །ཡན་ལག་ཕྱ་མོ་རྣམས་ལའང་སྟོབ་པའི་

@110B ཚུལ། །རྩི་བཞིན་གསལ་བར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ། །གདམས་པ་འདི་ཡི་ལྷ་མེད་བྱད་ཆོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་གང་སྟོ་མའི་བྱིན། །

སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དཔག་པར་དཀའ། །བདག་སྟོ་མཐུ་དམན་བཙོན་འགྲུས་ཤུགས་རྒྱུང་བས། །མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་པའི་

ཚོགས་མཆིས་ན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ནས་འཆགས། ཏེ་ལྟར་འབད་ལས་རབ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས། ཁང་ཞིག་བསགས་པར་གྱུར་

པ་དེ་ཡི་མཆོས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད་ཤོག། །དེ་ཡི་མཆོས་ལས་འཁོར་བ་རྩིས་དང་།

བར་། རྟུམ་ངག་ཡིད་གསུམ་མཐོ་ཐོས་དྲན་རིག་གིས། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ལ་པན་བདེ་སྟོལ་བ་དང་། །རྟུག་བསྐལ་མ་ལུས་སེལ་བའི་རྒྱར་གྱར་

ཅིག་ ཁྱེད་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་སྟོན་བརྒྱུད་ཆེན་མོའི་རྣམ་པ་གད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལམ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མོས་པ་མང་པོས་ནན་གྱིས་

@111A ཨཱ། །བསྐྱལ་བའི་ངོར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་པ་དང་

སྐྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་གྱིས་གྲུབ་

པའི་དབང་ཕྱག་ཏུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་ཡང་དབེན་རིན་ཆེན་གྱིང་ཏུ་སྒྱུར་བའོ། ། ། ཨླ ཨོྃ་སྤྱ་ལྷི། རྩུ་ཆེན་འགྲོ་བའི་

མོས་པའི་རྗེས་སོང་རྒྱ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་གི་རྒྱ་བས། །
ནུམ་པར་གྲོལ་བའི་ངོ་མཚར་སྟོང་གིས་ནུམ་བྱང་ཞི་བ་དམ་པའི་དཔལ། །

ཀུན་ནས་དར་བའི་ཙུང་དགའི་གཟི་ཡིས་ཀུན་བཟོད་འཕང་པ་བརྩེད་མཛད་པ། །
མཆོག་རབ་སྤྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མས་མཆོག་གི་

ཤིས་པས་སྟོང་གྱུར་ཅིག །ལེགས་གསུང་བདུད་ཅི་བྲག་བྲིག་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ཡི། །
ལེགས་བཤད་ཉིང་བྲུ་སྟོ་ཡི་དྲི་སྟོང་པད་

@111B དཀར་འཇུག། ལེགས་པར་གྲོལ་བྱེད་གདམས་ཟབ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཟེར། །
ལེགས་ལམ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཆོག་ཏུ་ཅི་ཡང་འབར། །

འདི་ནི་རྒྱལ་ཀུན་གཤེགས་པའི་ལམ་ཆེན་ཏེ། །སྤྱི་དགའི་གདུང་སེལ་ཙུང་སྟོན་ལྗོན་པའང་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་བསྟན་ལ་འགྱུར་མེད་དད་

པས་ལྷག །བཟང་པོའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི། །
ལྷག་བསམ་ཀུན་དའི་འཇུག་གིས་བསུས་པ་ཡི། །འཛད་མེད་

པར་གྱི་བསིལ་བ་དམ་པའི་མཛོད། །རྒྱ་ཆེན་པན་བདེའི་གསེས་སུ་སྒྲིམ་པའི་དག། །ཆེས་མཐོ་ལྷན་པོའི་སྒོ་ལ་འབྲན་པའི་མཐུས། །

ས་གསུམ་དག་ལེགས་བསམ་དགུར་འཛོ་བ་ཡི། །སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་ནོར་བུའི་འབྲི་ཤིང་ཆེ། །བཤད་སྒྲུབ་ལོ་འདབ་ཕྱོགས་སུ་

ཡོངས་གྲོལ་བའི། །ངོ་མཚར་སྲིད་པའི་མཐར་ཡང་འཛིན་གྱར་ཅིག །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་ཤིང་། །མཁས་

@112A ༄༄༅། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་མོའི་ཤུགས་འཆང་བའི། །དམ་པའི་སྦྱིས་བུ་གདོང་ལྷ་འབར་བའི་ཆོགས། །

ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་དཔལ་ཏུ་བརྟན་གྱར་ཅིག །མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལུགས་རྩ་མཚོར་ཉེར་ཞུགས་ནས། །དུལ་ཞིང་ཞི་བ་

ཉེར་ཞིའི་ནོར་མཆོག་ལ། །དབང་འབྱོར་རིག་གྲོལ་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་བྱས། །ས་ཆེན་དོག་པོར་བྱེད་པས་སྦྱིམས་གྱར་

ཅིག །སྦྱི་དགུའི་བསོད་ནམས་ས་གཞི་ཡངས་པ་ལས། །ལེགས་ཐོན་དགའ་ལྷན་ཆབ་སྲིད་ཨ་ཕའི་ཆལ། །ཀྱན་པན་འབྲས་

བཟང་གཡུར་དུ་བྱ་བ་ཡིས། །མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོང་པ་མཛེས་གྱུར་ཅིག། །ས་ལའི་སྒྲན་སྒྲོངས་འདིས་མཆོན་ཡུལ་གྱུན་དུ། །

དཀར་མིན་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱད་པའི་ཆོགས། །ཞི་ནས་འགྲོ་གྱུན་ཆོས་འབྱོར་བདེ་དགའ་ཡིས། །ངོ་མཚར་མི་བད་གཏིར་

@112B ལ་སྒྲོད་གྱུར་ཅིག། །རྒྱ་སྒྲོར་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་མེད་ཆོད་པལ་དང་། །ཆེས་མཐོའི་བསོད་ནམས་སྟོབས་དང་འབྱོར་པ་རྒྱས། །སྒོ་

གསུམ་བཞི་བ་ལུགས་བྱུང་ནོར་བུའི་གདུགས། །འདེགས་པའི་ཐབས་རྩལ་ཁོ་ནར་སྒྲིན་གྱུར་ཅིག། །ཆོ་རབ་གྱུན་དུ་ཐེག་མཆོག་

བཤེས་གཉིན་གྱིས། །རྗེས་བབྱང་ལམ་བཟང་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །རྒྱབས་ཆེན་སྒྲོད་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་མེད་ཏེ། །སྐྱ་གསུམ་

རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག། །།ཅེས་པ་འདི་ཡང་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོབ་ནམ་མཁའ་དཔལ་

གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྒྲོང་གི་གདམས་པ་སྟོན་སྒྲོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི་ཉིད་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་སྟོལ་མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་དག་

ཚང་ཞིང་། གོསྤ་རྒྱས་བསྐྱས་འཆམས་པས་གློ་སྦྱོང་གི་མན་དག་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ་སྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གློ་སྦྱོང་བའི་སྟེ།

@113A ༄། །ཐོ་མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་སྒྲན་པའི་སྒྲོད་དུ། ཟློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བརྟན་དང་བརྟན་འཛིན་བཅས་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དད་གཏོང་སྟལ།

བསམ་འཛི་མེད་ལམ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་བཀའ་བློན་ལས་རྟོགས་ཤུན་ཁ་བ་འགྱུར་མེད་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ནས་པར་ཤིང་ལག་འདོན་ཐོག་ཉེར་

མྱེད་མཛོད་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་མཐུན་ཀྱིན་བསྐྱབས་ཏེ་འཛད་མེད་པར་གྱུ་དངོས་པོར་བསྐྱན་པའི་དགེ་བསྟེན་ལྷོན་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་རབ་དཀར་ལྟ་རིག་

དང་། བདག་པའི་རྟེན་བཅས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་བ་བཞིན། ཕད་དཀར་འཆང་བའི་སྤྱི་མིང་པ་ལྷགའི་དགོས་པ་དག་དབང་གྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོ་སྤྲོད་གསུམ་

དབང་བཟུང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་འབྲེད་པས་དང་བ་ཆེན་པོས་སྒྱུར་བ་དག་ལེགས་འཕེལ།། །།

ཐིང་སྒྲུབ་གླེང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་བ་ལྟར། རྩོམ་པའི་ཆེད་(LBSKRU)ན་ཞུས་པ་ལོ།